

LATVIJAS VIDES, ĢEOLOĢIJAS
UN METEOROĢIJAS CENTRS

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS 2023

Saturs

Par pārskatu	3
Par LVĢMC	6
Pārvaldība	24
Paziņojums par korporatīvo pārvaldību	31
Ieinteresēto pušu iesaiste	35
Būtiskās ilgtspējas jomas.....	37
Ietekme uz vidi	41
Ietekme uz sabiedrību	46
Ekonomiskā ietekme.....	49
GRI indikatoru rādītājs pārskata vispārējā sadaļā.....	53
Tematisko indikatoru rādītājs.....	54

Par pārskatu

Šis ir pirmais valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) ilgtspējas pārskats. Tas sagatavots, balstoties uz LVĢMC veikto būtisko ilgtspējas jomu izvērtējamu, par pamatu izmantojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības mērķu ietvaru un iedvesmojoties no Globālās ziņošanas iniciatīvas (GRI) izvirzītajiem ziņošanas principiem un pieejas.

Pārskats raksturo LVĢMC darbību 2023. gadā, tostarp atspoguļojot kapitālsabiedrības vides, sociālo un ekonomisko ietekmi. Kapitālsabiedrība plāno pārskatu sagatavot reizi gadā. Pārskatam nav iegūts ārējs neatkarīgs revidenta apliecinājums.

Pārskats pirms tā publiskošanas tiek izskatīts LVĢMC valdes sēdē.

Kontaktinformācija ar ilgtspējas pārskatu saistītos jautājumos: sigita.skapare@lvgmc.lv

Sveicināts, mūsu pirmā ilgtspējas pārskata lasītāj!

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) ir vides un klimata ekspertu komanda, kam vislabāk zinām par procesiem uz zemes, zem zemes, ūdenī un debesīs. Un mēs protams šos dabas procesus nolasīt un pastāstīt citiem. Mēs ne tikai analizējam un sniedzam laikapstākļu prognozes rītdienai vai nākamajai nedēļai, bet arī veicam klimatiskās attīstības prognozes turpmākajiem 100 gadiem, pētām Latvijas zemes dzīles, veicam drošu bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, analizējam dažādus ar apkārtējo vidi saistītus datus un sniedzam atbalstu visdažādākajām nozarēm to darbībā. Tostarp – elektroenerģijas ražotājiem atjaunīgo energoresursu efektīvā ražošanā, aviācijai drošas aviosatiksmes nodrošināšanā, bankām precīzākā risku analizē, brīvdabas pasākumu rīkotājiem piemērotāko risinājumu izvēlē iespējami patīkamākai pasākuma norisei un vēl daudziem citiem.

Mūsu darbs ir saistīts ar lielu datu apjomu, kas iegūti gan Latvijā, gan globāli – tostarp apstrādājot simtiem un tūkstošiem satelīta datu rindu. Tādējādi var teikt, ka LVĢMC ir patlaban lielākais un plašākais vides un klimata datu kompetences centrs Latvijā, kas nepārtraukti attīsta savus pakalpojumus un ievieš inovācijas, lai vides datus iegūtu, apstrādātu un nodotu jums efektīvākā veidā un tie būtu maksimāli precīzi.

Darbs ar dažāda veida datiem LVĢMC notiek trīs līmeņos:

Datu iegūvi nodrošina dažādu vides parametru monitorings (satelītdati, pētījumi, paraugošana, novērojumi utt.). Šos datus atbilstoši ieinteresētajām pusēm un viņu vajadzībām apstrādā modelētāji. Mērķauditorija mūsu pakalpojumiem ir ļoti plaša – dažus pakalpojumus izmanto visa sabiedrība, bet citiem ir specifiska, šaura auditorija, kurai mūsu izanalizētie dati ļauj pieņemt visdetalizētākos lēmumus.

Arvien lielāka nozīme, tostarp 2023. gadā, par kuru vēstām šajā pārskatā, ir datu pieejamībai – īpaši digitālajās platformās. Pēdējos gados pakāpeniski nodrošinām datu publiskošanu atvērto datu portālā, lai uzticamus un pārbaudītus vides datus varētu izmantot dažādi to lietotāji, analizējot tieši viņiem būtiskas korelācijas.

Vides un klimata datu kompetences centra loma stiprināšana ir arī mūsu stratēģiskā prioritāte, un tā caurvij mūsu finanšu un nefinanšu mērķus un uzdevumus, ko izvirzām ik gadu. Iepriekšējos periodos LVĢMC dažādie darbības virzieni funkcionēja fragmentēti un katrs rūpējās par savu jomu. Patlaban reizi ceturksnī visi kopā diskutējam par finanšu un nefinanšu mērķiem un to rezultātiem, darbības rādītājiem, turpmākajiem projektu un iepirkumu plāniem – visu, kas var uzlabot mūsu darbību un sniegt augstāku pievienoto vērtību LVĢMC pakalpojumu lietotājiem.

Kā būtiskākās prioritātes, kas vienlaikus aptver dažādus pakalpojumu virzienus, esam izvirzījuši:

- Veicināt ilgtspējīgu, korporatīvi un sociāli atbildīgu LVĢMC darbību, sekmēt LVĢMC atpazīstamību un reputāciju;
- Motivēt un iesaistīt darbiniekus, nodrošinot darba rezultātam un kvalitātei atbilstošu konkurētspējīgu atalgojumu;
- Veicināt klientu apmierinātību;

- Veikt vides, klimata, zemes dziļļu datu analīzi un procesu modelēšanu tautsaimniecības un citu nozaru jomu darbībai un attīstībai, veidot uz ietekmi vērstas brīdinājumu un prognožu sistēmas izstrādi, ņemot vērā klimata pārmaiņas;
- Attīstīt mūsdienīgu un efektīvu infrastruktūru monitoringa veikšanai un novērojumu datu pieejamībai;
- Sniegt laboratorijas pakalpojumus vides kvalitātes, radiācijas testēšanas un mērinstrumentu kalibrēšanas jomās;
- Veikt bīstamo, radioaktīvo atkritumu un kodolobjektu apsaimniekošanu.
- Tāpat par būtisku aspektu uzskatām arī pakalpojumu drošību – datu kvalitāti, uzticamību un pieejamību.

Mēs patiesi ticam, ka, nodrošinot precīzus un uzticamus datus, varam palīdzēt pieņemt labākus lēmumus nozarēm un palīdzēt tām attīstīties ilgtspējīgākā veidā. Tādēļ saskatām, ka mūsu ietekme vides, sociālajos un ekonomiskajos aspektos ir galvenokārt netieša. Mūsu pašu darbības var radīt pozitīvu, bet neliela mēroga ietekmi LVĢMC darbības ilgtspējas uzlabošanā, taču lielākais pienesums, ko varam sniegt, – palīdzēt ilgtspējīgāk strādāt un attīstīties citiem. Klimata scenāriji, ledus un plūdu kartējums, derīgo izrakteņu un ģeoloģijas sistēmas, paplašināts un uzlabots monitoringa tīkls, aktīva dialoga veidošana ar enerģētikas, finanšu, civilās aizsardzības un citu jomu ekspertiem un daudzi citi darbības virzieni rada papildu pievienoto vērtību mūsu datu lietotājiem, un uz to arī 2023. un turpmākajos gados mēs fokusējamies.

Aicinām iepazīties ar mūsu pirmo ilgtspējas pārskatu un uzzināt vēl vairāk par darbības virzieniem un aktivitātēm, kas veido mūsu ikdienu, un, iespējams, gūt jaunas idejas, kā vides un klimata dati var palīdzēt arī jūsu darbībā.

LVĢMC valdes locekle Sigita Škapare

Par LVĢMC

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" ir valstij 100% apmērā piederoša kapitālsabiedrība, kuras vispārējais stratēģiskais mērķis ir sniegt valsts attīstībai stratēģiski svarīgus augstas kvalitātes pakalpojumus vides, ģeoloģijas, hidroloģijas, gaisa kvalitātes, klimatoloģijas, meteoroloģijas un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī nodrošināt šo pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras efektīvu pārvaldīšanu.

2023. gadā LVĢMC kapitāla daļu turētājs ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM). No 2024. gada 1. jūlija LVĢMC kapitāla daļu turētājs ir Klimata un enerģētikas ministrija (KEM).

Būtiskākie LVĢMC darbības virzieni ir:

- Vides un klimata pārmaiņu informācijas apkopošana, uzkrāšana un sniegšana sabiedrībai un valsts un pašvaldību institūcijām;
- Vides monitoringa veikšana, virszemes ūdeņu kvalitātes un plūdu risku novērtēšana;
- Hidrometeoroloģiskās informācijas sagatavošana;
- Atmosfēras gaisa kvalitātes novērtēšana un gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana;
- Zemes dziļņu resursu apzināšana un izvērtēšana un valsts ģeoloģiskās informācijas sistēmas pārvaldība;
- Bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana, tai skaitā, atkritumu pārvadājumu uzskaites sistēmas, videi nodarītā kaitējuma sistēmas, piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra, nolietoto transportlīdzekļu datu bāzes un citu informācijas sistēmu administrēšana un papildināšana;
- Vides paraugu testēšana, kā arī hidrometeoroloģisko un rentgenstarojuma mērlīdzekļu testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas pakalpojumi;
- Piedalīšanās valsts politikas veidošanā vides, ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, hidroloģijas, ūdens un gaisa kvalitātes, pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes un radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomās;
- Kompetentās iestādes funkciju veikšana atbilstoši Ķīmisko vielu likuma deleģējumam, tai skaitā, pieteikumu izskatīšana biocīdu atļauju saņemšanai.

LVĢMC galvenais birojs atrodas Rīgā, Latgales ielā 165, taču kapitālsabiedrības pārvaldībā ir plašs novērojumu staciju tīkls, kurās ik dienu tiek mērīta gaisa temperatūra, vēja ātrums, nokrišņu apjoms, sniega segas biezums, ūdens stāvoklis un citi būtiski ar rādītāji.

LVĢMC pārvalda:

Vairāk nekā 30 meteoroloģisko novērojumu staciju

83 hidroloģisko novērojumu stacijas

87 pazemes ūdeņu novērojumu stacijas ar 390 urbumiem

30 avotus

471 virszemes ūdeņu novērojumu staciju uz upēm un ezeros

Tāpat LVĢMC nodrošina **meteoroloģiskā doplera radara darbību** pie lidostas "Rīga" un **seismoloģiskās monitoringa stacijas "Slītere" darbību** Ziemeļkurzemē.

Lai nodrošinātu LVĢMC darbību, 2023. gadā kapitālsabiedrībā strādāja 250 darbinieki, no kuriem lielākā daļa ir augsta līmeņa vides eksperti. Savukārt pieaugoša darbinieku kategorija ir datu analītiķi. Raugoties no dzimumu līdztiesības perspektīvas, - 59% no LVĢMC darbiniekiem 2023. gadā bija sievietes, bet 41% vīrieši.

Ņemot vērā plašo datu apjomu, ko apstrādā LVĢMC, kapitālsabiedrību var uzskatīt par Latvijas **vides un klimata datu kompetences centru**. LVĢMC sniegtā informācija ik dienu palīdz pieņemt lēmumus gan Latvijas iedzīvotājiem un viesiem, gan uzņēmumiem un iestādēm, kuru darbībai ir būtiski gan tuvākajā laikā gaidāmie laikapstākļi, gan ilgtermiņa klimata izmaiņas mūsu reģionā, kā arī dažādi citi ar vides jautājumiem saistīti dati.

LVĢMC plašais kolektīvs nodrošina valsts noteiktās funkcijas, kā arī sniedz komercpakalpojumus ārējiem klientiem. **Valsts noteiktās funkcijas** saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 1. jūlija rīkojumu Nr. 448 par LVĢMC dibināšanu ietver:

- Vienotas vides informācijas sistēmas veidošanu un attīstīšanu;
- Dalību nacionālās vides monitoringa un indikatoru sistēmas pilnveidošanā;
- Vides, ģeoloģisko, hidroloģisko un meteoroloģisko novērojumu veikšanu un to novērtējumu starptautisko, nacionālo un reģionālo projektu un programmu ietvaros;
- Vides kvalitātes, ģeoloģiskās, hidroloģiskās un meteoroloģiskās informācijas uzkrāšanu, glabāšanu, sistematizāciju un papildināšanu;
- Vides kvalitātes testēšanu, vides kvalitātes un dabas resursu stāvokļa, tendenču, prognožu un riska faktoru novērtēšanu un Latvijas vides pārskatu un nacionālo ziņojumu sagatavošanu;
- Vides, ģeoloģiskās, hidroloģiskās un meteoroloģiskās informācijas, kā arī informācijas par bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu sniegšanu sabiedrībai, valsts un pašvaldību, Eiropas Savienības un starptautiskajām organizācijām;
- Laikapstākļu, hidroloģisko un citu specializētu prognožu izstrādi;
- Aeronavigācijai nepieciešamās informācijas izstrādi;
- Sabiedrības informēšanu par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kā arī par parādībām, kas saistītas ar izmaiņām vides kvalitātē un var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas;
- Informācijas sniegšanu par civilo aizsardzību atbildīgajām institūcijām pazemes ūdens ieguves urbumu aizsardzības pasākumu plānošanā un ūdens apgādes nodrošināšanā valsts apdraudējuma gadījumā;
- Latvijas zemes dzīļu resursu izvērtēšanu un resursu apzināšanu;
- Latvijas Valsts ģeoloģijas fonda un urbumu seržu un etalonparaugu glabātavas uzturēšanu;
- Meteoroloģiskās institūcijas funkciju veikšanu atbilstoši 1944. gada 7. decembra Konvencijai par starptautisko civilo aviāciju, kā arī citu valsts starptautisko saistību izpildes nodrošināšanu LVĢMC darbības jomā;
- Latvijas pārstāvēšanu starptautiskajās organizācijās, kuru darbība saistīta ar meteoroloģiju, hidroloģiju, ģeoloģiju, vides kvalitātes novērtējumu un ķīmisko vielu pārraudzību, bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, tostarp Pasaules Meteoroloģijas organizācijā un dažādās Eiropas Komisijas veidotās darba grupās;

- Eiropas Vides aģentūras koordinācijas centra un ķīmisko vielu pārvaldības nacionālās kompetentās iestādes uzdevumu veikšanu Latvijā;
- Radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanu, radioaktīvo atkritumu glabātavas "Radons", Salaspils kodolreaktora, valsts īpašumā esošu bīstamo atkritumu pārstrādes objektu, bīstamo atkritumu sadedzināšanas iekārtu, bīstamo atkritumu poligonu, kā arī citus ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saistīto objektu un iekārtu apsaimniekošanu;
- Radioaktīvo materiālu un slēgto jonizējošā starojuma avotu testēšanu LVĢMC apsaimniekotajos objektos;
- Dalību radiācijas avāriju seku likvidēšanā, veicot radioaktīvi piesārņoto teritoriju, transportlīdzekļu un citu priekšmetu dezaktivāciju, kā arī radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.

Ik gadu LVĢMC, balstoties uz veikto funkciju ietvaros iegūtajiem datiem, sagatavo virkni publiski pieejamu pārskatu par aktuālo situāciju dažādās ar vidi saistītās jomās – piemēram, [Pārskatu par gaisa kvalitāti Latvijā](#), [Pārskatu par virszemes un pazemes ūdeņu stāvokli](#), Laboratorijas pārvaldības pārskatu, [Nacionālo ziņojumu par vides stāvokli](#), [Pārskatu par klimatiskajiem apstākļiem Latvijā](#), derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras sapropeļa, dziedniecības dūņu) krājumu bilanci, pazemes ūdeņu krājumu bilanci u.c.

Lai nodrošinātu iepriekš minēto funkciju veikšanu, LVĢMC 2023. gadā ir saņēmis valsts budžeta finansējumu 4,6 milj. EUR apmērā.

Vienlaikus LVĢMC arī sniedz **komercpakalpojumus ārējiem klientiem** – kopumā pieejami 45 pakalpojumu veidi, kas ietver:

- Meteoroloģisko un hidroloģisko prognožu sagatavošanu, tostarp arī specializētas prognozes noteiktām nozarēm (piemēram, elektroenerģijas ražošanai vēja parkos vai hidroelektrostacijās, kuru darbības efektivitātē izšķiroša nozīme ir laikapstākļiem un to izmaiņām);
- Gaisa un izmešu mērījumu veikšanu, tostarp emisiju datu apkopošanu;
- Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanu;
- Darbību veikšanu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas vienību reģistrā;
- Bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus;
- Klimatiskās, meteoroloģiskās un hidroloģiskās informācijas sniegšanu, tostarp attiecībā uz noteiktiem klimatiskajiem riskiem (piemēram, plūdu riska modelēšanu);
- Ģeoloģiskās un hidroģeoloģiskās informācijas izvērtēšanu un sniegšanu, tostarp derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanu;
- Laboratorijas pakalpojumus, tostarp:
 - o Ūdens, augsnes, gaisa, bīstamo atkritumu un citu vides paraugu ņemšanu un testēšanu, tostarp radioaktivitātes testēšanu;
 - o Hidrometeoroloģisko, rentgenstarojuma dozimetru un citu rentgenstarojuma mērlīdzekļu testēšanu un kalibrēšanu;
 - o Dozimetrisko mērījumu veikšanu.

Pakalpojumi tiek regulāri izvērtēti, ņemot vērā klientu atsauksmes un vajadzības, un nepieciešamības gadījumā papildināti ar jauniem tirgus vajadzībām atbilstošiem pakalpojumiem.

LVĢMC ieņēmumi no komercpakalpojumu sniegšanas 2023. gadā bija 3,7 milj. EUR.

Stratēģija un tās izpilde

LVĢMC darbojas saskaņā ar vidēja termiņa darbības stratēģiju 2021.-2023. gadam, kurā noteikti pieci galvenie darbības virzieni:

Balstoties uz stratēģiju, katru gadu tiek izvirzīti nefinanšu mērķi. 2023. gadā bija noteikti šādi **nefinanšu mērķi**:

- Sniegt laboratorijas pakalpojumus vides kvalitātes, radiācijas testēšanas un mērinstrumentu kalibrēšanas jomās, palielinot pasūtījumu skaitu līdz 4700 gadā. Faktiski 2023. gadā šajā jomā saņemti 4811 pasūtījumi, tādējādi pārsniedzot izvirzīto mērķi;
- Nodrošināt bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā darbības ar jonizējoša starojuma avotiem. 2023. gadā tika plānots, ka šī nefinanšu mērķa ietvaros bīstamo atkritumu apglabāšana atkritumu poligonā "Zebrene" tiks apglabāts 300 tonnu atkritumu, bet faktiski tika apglabāta 2631 tonna, kas skaidrojams ar lielo azbesta šifera atkritumu apjomu pēc 2023. gada 7. augustā Zemgales reģionā notikušās vētras un krusas.

Tāpat šis mērķis paredzēja, ka Valsts vides dienests veiks atzīmi būvniecības informācijas sistēmā par būvprojektu jaunai radioaktīvo atkritumu tvertnei, ilgtermiņa glabātavai un pārsegumam virs slēgtajām radioaktīvo atkritumu tvertnēm radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons", - kas arī tika sasniegts, un šis LVĢMC būvprojekts ir apstiprināts tālākai virzībai;

- Pilnveidot ģeoloģiskās informācijas sistēmu un veicināt elektronisko pakalpojumu izmantošanu un informācijas pieejamību digitālā formātā. Tostarp tika paredzēts ieviest trīs jaunas funkcionalitātes un/vai uzlabojumus Zemes dziļū informācijas sistēmā (ieviesti četri jauninājumi), uzsākt Valsts ģeoloģijas fonda digitalizāciju (uzsākta) un izstrādāt tā elektronisko katalogu (tiek īstenots atbilstoši plānotajam);
- Pilnveidot upju baseinu apsaimniekošanas informācijas sistēmu BAIS, nodrošināt mūsdienīgu, jaunākajiem informācijas tehnoloģijas risinājumiem atbilstošu informācijas apstrādi, analīzi un nodošanu LVĢMC tīmekļa vietnei, lai veicinātu elektronisko pakalpojumu izmantošanu un informācijas pieejamību digitālā formātā. 2023. gadā jau divi ziņojumi par upju baseinu apsaimniekošanu sagatavoti, izmantojot BAIS pieejamo informāciju (atbilstoši plānotajam), kā arī paaugstināts apmeklētāju skaits – līdz 1020 apmeklējumiem (nedaudz pārsniedz sākotnēji plānotos 1000 apmeklējumus).

Ik gadu saskaņā ar stratēģiju tiek izstrādāts darbības plāns. **2023. gada darbības plānā bija ietverti 167 uzdevumi**, kas kopumā līdz 2023. gada beigām tika izpildīti. Tostarp darbības plānā bija iekļauti un tika realizēti šādi uzdevumi:

- Papildināt dažādu meteoroloģisko un ūdeņu kvalitātes monitoringa vienību skaitu, tādējādi iegūstot analizējot un sabiedrībai sniedzot arvien detalizētākus un visaptverošākus vides datus;
- Nodrošināt visu esošo novērojumu staciju sekmīgu darbību, ierīkot trīs jaunas hidroloģiskās un 15 jaunas pazemes ūdeņu monitoringa stacijas, kā arī izvērtēt jaunas vietas monitoringa tīkla paplašināšanai Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) 2021.-2027. gada plānošanas perioda ietvaros;
- Izstrādāt jaunus aviācijas meteoroloģiskos pakalpojumus;
- Līdzdarbojoties Ziemeļvalstu kopējā laikapstākļu modelēšanas centra aktivitātes, ieviest un attīstīt skaitliskās laika prognozes modelēšanu;
- Attīstīt vienoto vides informācijas sistēmu (VVIS) un pilnveidot LVĢMC informācijas sistēmas;
- Attīstīt klimatiskās meteoroloģiskās informācijas apstrādi un analīzi, tostarp attīstot pielāgošanās klimata pārmaiņām monitoringa sistēmu;
- Pārvaldīt un attīstīt ģeoloģiskās informācijas sistēmu, nodrošinot zemes dziļu izmantošanai nepieciešamo informāciju un uzlabojot tās pieejamību, tostarp uzsākot Valsts ģeoloģijas fonda materiālu digitalizāciju un attīstot derīgo izrakteņu ieguves datu sniegšanu elektroniski Zemes dziļu informācijas sistēmā;
- Sniegt kvalitatīvus laboratorijas pakalpojumus un izstrādāt laboratorijas pakalpojumu attīstības programmu, tostarp nodrošinot jaunus pakalpojumus, uzlabojot pakalpojumu sniegšanas ātrumu un informācijas apmaiņu;
- Sekmēt ārējo klientu apmierinātību un pilnveidot klientu attiecību vadības pieeju, tostarp nodrošinot individualizētu pieeju specifiskām klientu vajadzībām un uzlabojot informācijas apriti;
- Izstrādāt aktualizētu personāla politiku, tostarp paredzot darbinieku pēctecības plānošanu un talantu vadības programmu, kā arī pilnveidot mērķu izstrādes un kompetenču novērtēšanas sistēmu un atalgojuma politiku.

Par ļoti nozīmīgu stratēģiskās attīstības virzienu visos LVĢMC darbības aspektos tiek uzskatīta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu un to izmantošanas attīstība, fokusējoties uz:

- Tehnoloģiskām inovācijām (investīcijas jaunākajās tehnoloģijās, lai veicinātu un pilnveidotu vides datu apstrādes precizitāti un ātrumu, tai skaitā mašīnmācīšanās algoritmu izmantošanu, mākoņdatošanu un reālā laika datu analīzi);
- Partnerību attīstīšana (sadarbība ar citām vides datu organizācijām, tehnoloģiju uzņēmumiem un zinātniskām organizācijām, lai uzlabotu vides datu apstrādes un prognozēšanas spējas un būtu konkurētspējīgi reģionālā mērogā, vienlaikus ņemot vērā valsts publisko pakalpojumu IKT centralizācijas politikas iniciatīvas);
- Drošības uzlabojumi (uzņēmuma un klientu datu aizsardzība, tostarp īstenojot regulārus un integrētus drošības auditus un ielaušanās testēšanu);
- Klientu pieredzes uzlabošana (lietotāja pieredzes uzlabošana, izstrādājot lietotājam draudzīgas saskarnes un ieviešot efektīvas klientu apkalpošanas sistēmas, tai skaitā valsts nozīmes centralizētajās platformās).

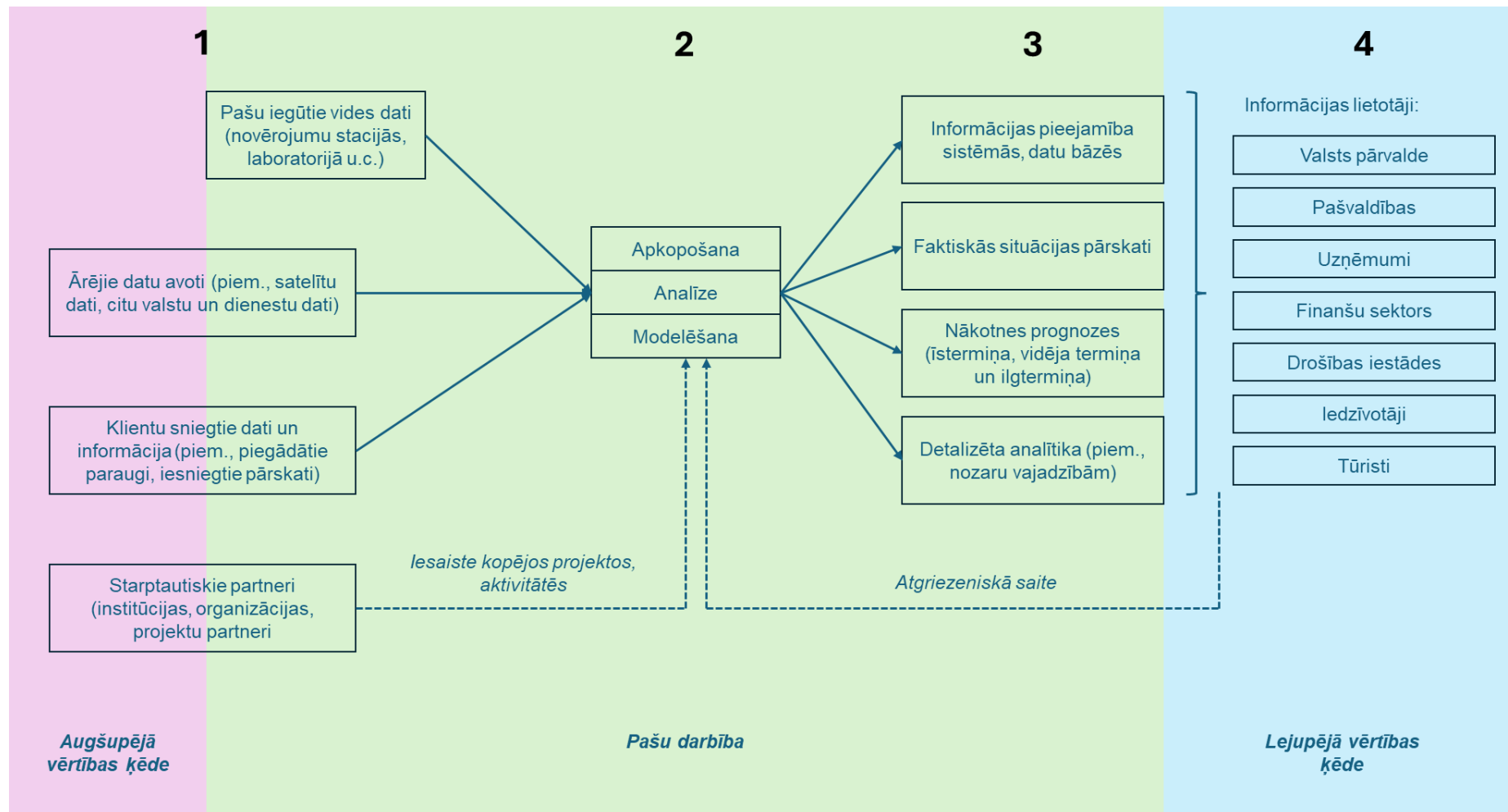
Līdzās nefinanšu mērķiem kapitālsabiedrībai ik gadu ir izvirzīti finanšu mērķi. Kaut arī 2023. gadā LVĢMC apgrozījums bija nedaudz mazāks par plānoto, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem sekmīgi samazināts

arī zaudējumu apmērs un būtiski uzlabotsrādītājs peļņai pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem (EBITDA). Sīkāka informācija par finanšu rādītājiem pieejama [LVĢMC gada pārskatā](#). 2024. gada jūlijā no publiskas personas kapitālsabiedrības koordinācijas iestādes, Valsts kancelejas saņemts atzinums, ka LVĢMC finanšu mērķu izpilde 2023. gadā vērtējama kā laba.

Vērtības ķēde

Raugoties no vērtības ķēdes perspektīvas, LVĢMC darbību var iedalīt četros galvenajos posmos – vides datu un informācijas ieguve (1), tās apstrāde (2), lietotājam noderīga produkta radīšana (3) un tā lietošana (4). Lielāko daļu minēto darbību veic LVĢMC pats, tomēr augšupējā vērtības ķēdē ietilpst datu un informācijas ieguve – tostarp no ārējiem avotiem, bet lejupējā ķēdē – radītā produkta tālāka izmantošana.

Vizuāli LVĢMC vērtības ķēdi var atainot šādi:

Dalība organizācijās un ārējās iniciatīvās

Lai nodrošinātu arvien precīzākas meteoroloģiskās informācijas pieejamību, efektīvāku zemes dzīļu, bīstamo un radioaktīvo atkritumu pārvaldību un citas funkcijas, LVĢMC ir šādu Eiropas un pasaules organizāciju dalībnieks:

Pasaules Meteoroloģijas organizācija (WMO)

Veicina sadarbību starp dažādu pasaules valstu meteoroloģiskajiem dienestiem un citām saistītām organizācijām, lai pilnveidotu laikapstākļu prognozēšanu, klimata izpēti un dabas katastrofu seku novēršanu vai mazināšanu. Tostarp organizācija izstrādā vadlīnijas un standartus ar laikapstākļiem saistīto datu ieguvei, apstrādei un pārsūtīšanai starp dienestiem, lai nodrošinātu datu kvalitāti un salīdzināmību. Tāpat Pasaules Meteoroloģijas organizācija koordinē starptautiskos centienus brīdinājumu sniegšanā par ārkārtīgiem laikapstākļiem, klimata izmaiņām un dabas katastrofām. LVĢMC ir iesaistījies arī WMO Globālajā atmosfēras novērošanas programmā (GAW), kas koordinē augstas kvalitātes atmosfēras kompozīcijas novērojumus visā pasaulē līdz vietējiem mērogiem un ir vērsta uz vienotas, koordinētas globālās izpratnes veidošanu par atmosfēras sastāvu, tā izmaiņām un palīdz uzlabot izpratni par mijiedarbību starp atmosfēru, okeāniem un biosfēru.

- Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizācija (EUMETSAT)

Nodrošina piekļuvi dažādiem datiem, kas tiek iegūti ar satelītu instrumentiem un ir izmantojami meteoroloģiskajos modeļos un prognozēšanas sistēmās, lai uzlabotu prognožu precizitāti. Īpaši nozīmīgi šie dati ir dabas katastrofu gadījumos, jo ļauj novērtēt to ietekmi un attīstību, savukārt ilgtermiņā satelītu instrumentu dati ļauj prognozēt klimata izmaiņas un palīdz analizēt to tendences.

- Eiropas Meteoroloģisko dienestu tīkls (EUMETNET)

Nodrošina datu apmaiņu starp Eiropas valstu meteoroloģiskajiem dienestiem, tostarp dod iespēju sadarboties operatīvo prognožu un ar laikapstākļiem saistītu brīdinājumu izstrādes un meteoroloģiskās infrastruktūras izveides jomā, kā arī sekmēt zināšanu un pieredzes apmaiņu valstu starpā.

- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu meteoroloģisko dienestu sadarbības konsorcijs (NORDMET)

Veicina datu apmaiņu starp reģiona meteoroloģiskajiem dienestiem, nodrošina sadarbības platformu, lai uzlabotu operatīvās prognozes un brīdinājumu sniegšanu sabiedrībai, kā arī koordinētu klimata pētījumus reģionā. Īpaši būtiski, ka NORDMET nodrošina kopīgu platformu skaitliskās laikapstākļu modelēšanas veikšanai un attīstīšanai.

- Operatīvo skaitlisko laikapstākļu prognožu meteoroloģiskās sadarbības tīkls MetCoOp

Nodrošina sadarbības platformu reģiona meteoroloģiskajiem dienestiem ilgtermiņa un īstermiņa prognožu izstrādē, tostarp izmantošanai dažādās tautsaimniecības nozarēs (piemēram, lauksaimniecībā, aviācijā, enerģētikā u.c.). Sadarbības tīkla ietvaros notiek gan datu apmaiņa un prognozēšanas metodiku attīstība, gan tiek īstenoti kopīgi pētniecības un attīstības projekti turpmākai prognozēšanas kvalitātes un precizitātes uzlabošanai.

- Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centrs (ECMWF)

Nodrošina piekļuvi datiem, kas iegūti, izmantojot vienu no pasaulē attīstītākajiem meteoroloģiskajiem modeļiem un mūsdienīgākajām metodēm. Piedāvā mācību programmas meteorologu un zinātnieku profesionālajai attīstībai un sekmē globālo prognozēšanas sistēmu pilnveidi, tādējādi nodrošinot iespējas sabiedrībai sniegt arvien precīzākas un uzticamākas laikapstākļu prognozes.

- Eiropas Vides aģentūra (EVA)

Eiropas Savienības aģentūra, kas sniedz zināšanas, datus un analītisko pieredzi, lai atbalstītu Eiropas vides un klimata mērķus. EVA mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu attīstību, palīdzot sasniegt nozīmīgus un izmērāmus uzlabojumus Eiropas vidē un nodrošinot laicīgu, mērķtiecīgu, būtisku un uzticamu informāciju politikas veidotājiem un sabiedrībai. Organizācijā ir 32 dalībvalstis un 6 sadarbības valstis. EVA nodrošina un uztur ziņošanas infrastruktūras valsts un starptautiskajām datu plūsmām, strādā ciešā sadarbībā ar daudzām organizācijām Eiropas, reģionālā un pasaules līmenī, lai atbalstītu vides un klimata politikas izstrādi un īstenošanu. Latvija pilnvērtīgi darbojas EVA un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklā (Eionet) kopš 1996. gada. LVĢMC ir EVA un Eionet koordinācijas centrs Latvijā.

- **Eiropas Ģeoloģijas dienestu apvienība (EuroGeoSurveys; EGS)**

Nodrošina pieeju citu valstu pieredzei zemes dziļi informācijas pārvaldībā, informācijas sistēmu izveidē un attīstībā, kā arī sekmē starptautiskās sadarbības iespējas šajā jomā. Tāpat organizācija attiecībās ar Eiropas Komisiju pārstāv nacionālo ģeoloģijas dienestu intereses un zemes dziļi resursu ilgtspējīgu izmantošanu. EGS arī koordinē ģeoloģiskās informācijas apkopošanu, datu harmonizāciju un vienotu pieejamību Eiropas mērogā.

- **Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra (ECHA)**

Uztur un veido ķīmisko vielu sarakstu, šo vielu novērtējumu, bīstamo vielu riska pārvaldību, kā arī izstrādā priekšlikumus bīstamu ķīmisku vielu lietošanas ierobežošanai, aizstājot tās ar mazāk bīstamām alternatīvām. LVĢMC ir Latvijas kompetentā iestāde sadarbībai ar ECHA un piedalās tās darbībā, tostarp Risku novērtēšanas komitejā, dalībvalstu komitejā un biocīdu komitejā.

- **Starptautiskā atomenerģijas aģentūra (IAEA)**

Nodrošina iespēju iesaistīties nozīmīgos starptautiskos projektos, kas saistīti ar aizsardzību pret radiāciju, kā arī nodrošina informācijas apmaiņu un kompetenci jautājumos, kas saistīti ar kodolobjektu apsaimniekošanu, radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu u.c.

- **Vides radioaktivitātes mērījumu analītisko laboratoriju tīkls (ALMERA)**

Uztur starptautisko laboratoriju tīklu, kurām jānodrošina uzticama un savlaicīga vides paraugu analīze nejaušas vai tīšas radioaktivitātes noplūdes gadījumā. Laboratorijām, kuras ir šī tīkla dalībnieces, ir iespēja demonstrēt savu tehnisko kompetenci, piedalīties kvalifikācijas pārbaudēs un metodoloģiju saskaņošanā, kas uzlabo vides radioaktivitātes mērījumu rezultātu salīdzināmību visā pasaulē. Kopīga informācija par pieejamajām analītiskajām iespējām un zināšanām atvieglo laboratoriju identificēšanu ar kompetenci konkrētās interešu jomās, jo īpaši ārkārtas situācijās.

- **Eiropas Nacionālo gaisa kvalitātes references laboratoriju tīkls (AQUILA)**

Gaisa kvalitātes direktīvās atzīto references laboratoriju tīkls. Šīs laboratorijas ir juridiski atbildīgas par gaisa piesārņotāju mērījumu kvalitātes nodrošināšanu attiecīgajās dalībvalstīs, kas tostarp ietver valsts kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles (QA/QC) programmu organizēšanu un dalību Eiropas QA/QC programmās. Laboratorijas ir iesaistītas standartizācijas darbībās, mērīšanas metožu validēšanā un instrumentu tipu apstiprināšanā. References laboratorijas atbalsta esošās ES gaisa politikas ieviešanu un konsultē par tās izmaiņām.

- **Ženēvas 1979. gada konvencijas "Par gaisa piesārņojuma pārrobežu pārneši lielos attālumos" ietvaros zinātniski pamatota un uz politiku vērsta Eiropas uzraudzības un novērtēšanas programma (EMEP)**

Sadarbības programma gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos pārnesšanas uzraudzībai, novērošanai un novērtēšanai Eiropā. Tāpat konvencijas ietvaros darbojas **letekmes darba grupa (WGE)**, kas pēta gaisa piesārņojuma ietekmi Eiropā un Ziemeļamerikā, pamatojoties uz starptautisko sadarbību pētniecības, uzraudzības, modelēšanas un kartēšanas jomā, kā arī ir

izveidota **Starptautiskā sadarbības programma gaisa piesārņojuma ietekmes uz upēm un ezeriem novērtēšanai un uzraudzībai (ICP Waters)**.

- **Konvekcijas mēroga modelēšanas konsorcijs pētniecībai un attīstībai (ACCORD)**

Nodrošina finanšu un zinātnisko atbalstu klimata pētījumu vajadzībām, veicina jaunu meteoroloģisko prognozēšanas instrumentu izstrādi un esošo modeļu pilnveidi, sekmē datu un resursu kopīgu izmantošanu, iesaistot gan meteoroloģiskos dienestus, gan Eiropas akadēmiskās izglītības iestādes.

- **Baltijas jūras vides aizsardzības komisija HELCOM**

LVĢMC piedalās komisijas darbā, iesaistoties piesārņojuma slodzes uz Baltijas jūru novērtējuma procesā, tostarp sniedzot atbilstošos datus, veicot datu kvalitātes un aprēķinu pārbaudi, iesaistoties HELCOM ziņojumu sagatavošanā un ekspertu darba grupās.

Tāpat kapitālsabiedrība savas darbības jomas ietvaros pārstāv Latvijas intereses dažādās Eiropas Komisijas veidotās darba grupās un veic Eiropas Vides aģentūras koordinācijas centra un ķīmisko vielu pārvaldības nacionālās kompetentās iestādes uzdevumus Latvijā. Savukārt sadarbība ar **Vācijas ģeozinātņu pētniecisko centru GFZ Helmholtz-Zentrum Potsdam** ļauj LVĢMC iesaistīties GEOFON starptautiskajā seismoloģiskā monitoringa tīklā, kura ietvaros tiek īstenots arī Latvijas seismoloģiskais monitoringa. Dundagas novada Slīteres bākas teritorijā uzstādīta Latvijas platjoslas seismoloģisko novērojumu stacija, kura arī iekļauta GEOFON tīklā. Izmantojot arī citas GEOFON tīkla stacijas, iespējams noteikt gan dabiskas, gan tehnogēnas izcelsmes seismiskos notikumus Baltijas reģionā.

Pasākumi un norises

2023. gadā LVĢMC ir piedalījies dažādos ar atkritumu, gaisa piesārņojuma, SEG emisiju, hidroloģijas, ģeoloģijas, ķīmisko vielu u.c. jomām saistītos pasākumos – semināros, diskusijās un konferencēs gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. Visbiežāk LVĢMC eksperti ar savu pieredzi un informāciju dalījušies enerģētikas, banku un apdrošināšanas nozares, kā arī civilās aizsardzības sektoru rīkotos pasākumos.

Tāpat organizēti semināri par dažādiem praktiskiem jautājumiem – piemēram, par ķīmisko vielu un maisījumu datu bāzi, par ozona slāni noārdošo vielu un fluorēto siltumnīcefekta gāzu datu bāzi un šo datu bāzu lietošanu. Derīgo izrakteņu ieguvējiem prezentētas derīgo izrakteņu ieguves datu iesniegšanas iespējas Zemes dziļi informācijas sistēmā; par datu iesniegšanu elektroniski derīgo izrakteņu ieguvēji informēti arī sadarbībā ar Valsts vides dienestu. Notikušas arī tikšanās ar tautsaimniecības nozaru pārstāvjiem – enerģētikas, finanšu sektora (banku un apdrošinātāju), ūdenssaimniecības un citu jomu profesionāļiem.

Savukārt aprīlī LVĢMC speciālisti vadīja apmācības Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēku bāzes speciālistiem, kuri ikdienā ir iesaistīti meteoroloģiskās informācijas nodrošināšanā pilotiem Lielvārdes lidlaukā. Šo apmācību ietvaros ieviests arī papildu rādītājs vēja prognozēs.

Starptautiskā līmenī 2023. gadā LVĢMC piedalījās:

- Eiropas Vides aģentūras organizētājā pasākumā – **Eionet Day 2023**. Pasākums tika veidots kā Eiropas Vides aģentūras un Eiropas vides informācijas un novērojumu tīkla (Eionet) ekspertu saliedēšanas pasākums, kurā piedalījās valstu nacionālie koordinatori, Eionet grupu un tematisko grupu eksperti, Eiropas tematisko centru vadītāji un eksperti, kā arī EVA darbinieki;
- Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) klimata pārmaiņu konferencē COP28, kas norisinājās Apvienotajos Arābu Emirātos, Dubajājā. Tostarp LVĢMC pārstāve konferences ietvaros prezentēja Latvijas klimata pārmaiņu analīzi;
- Projekta EU-WATERRES ietvaros LVĢMC gan organizēja darba sanāksmes un plašākai sabiedrībai pieejamus seminārus Latvijā, gan apmeklēja tos ārvalstīs, prezentējot LVĢMC sasniegtos rezultātus pazemes ūdeņu datu analīzes, pazemes ūdensobjektu stāvokļa un apsaimniekošanas jomā.

Tāpat LVĢMC 2023. gadā organizējis vairākus starptautiskus pasākumus Latvijā – tostarp Baltijas un Ziemeļvalstu meteoroloģisko dienestu apvienības NORDMET darba grupas NORDOBS sanākumi, projekta CLIMAAX semināru ar dažādu jomu pārstāvju dalību (civilā aizsardzība, pašvaldības, apdrošināšanas sektors), kā arī EUMETSAT reģionālos kursus sinoptiķu kompetences paaugstināšanai "Baltic+".

Savukārt, lai sekmētu iedzīvotāju interesi par vides jautājumiem, LVĢMC 2023. gadā piedalījās:

- Talkā Zaņas upes (Pampāļos) attīrīšanai no sakritušajiem kokiem, atkritumiem un betona blūķiem;
- Sarunu festivālā LAMPA, lai pastāstītu par klimata pārmaiņu aspektiem;
- Pļavas festivālā, kas Latvijā norisinājās pirmo reizi un kura mērķis bija aktualizēt dabisko pļavu nepieciešamību un nozīmi.

lesaište starptautiskos un nacionāla mēroga projektos

Lai stiprinātu LVĢMC vides datu kompetences centru un sekmētu tā attīstību, kapitālsabiedrība iesaistās virknē starptautiska un nacionāla mēroga projektu, kas tiek realizēti piecās jomās:

- Vides monitoringa infrastruktūra;
- Vides datu digitalizācija un pieejamība;
- Ūdens resursu apsaimniekošana un plūdu riski;
- Klimata pārmaiņu datu aprēķini un analīze;
- Inovatīvas tehnoloģijas.

Ikvienā no projektiem tiek ne tikai meklēti piemērotākie risinājumi konkrētajā darbības jomā, bet arī radītas procesa vai risinājumu inovācijas, kas ļauj gan efektīvāk nodrošināt vides un klimata datu apstrādi un pieejamību, gan uzlabot to lietotāju pieredzi un izmantošanas efektivitāti.

Kopumā LVĢMC strādā ar 20 projektiem ar ārēja finansējuma piesaisti 27 milj. EUR apjomā.

Nozīmīgākie projekti, kurus 2023. gadā LVĢMC realizējis vai piedalījies to realizācijā (lielākā daļa projektu aptver vairāku gadu periodu):

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
Valsts vides monitoringa un citu vides datu apstrādes un uzglabāšanas infrastruktūras pilnveidošana	Veicināt specifiskā atbalsta mērķa "Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana" 2. kārtas sasniegšanu, nodrošinot sabiedrībai atkalizmantojamus datus par vides stāvokļa izmaiņām	1) LVĢMC rīcībā esošie dati sagatavoti atkalizmantošanai atbilstoši INSPIRE direktīvas prasībām 2) Attīstīta upju baseinu apsaimniekošanas informācijas apakšsistēma, centralizējot ūdensobjektu datu uzturēšanu un uzlabojot datu apskatīšanas iespējas 3) Attīstīta datu centra infrastruktūra uzkrāto datu uzturēšanai	3,4 (3,4)	2018-2023
Projekts EU-WATERRES - Eiropas Savienībā integrēta sistēma pārrobežu pazemes ūdens resursu un antropogēno risku apsaimniekošanai	Izveidot ģeogrāfiskās informācijas platformu harmonizētu pārrobežu hidroģeoloģisko datu pieejamībai un koordinētai pārrobežu pazemes ūdensobjektu apsaimniekošanai un aizsardzībai	1) Integrēta ĢIS modelēšanas vide digitālo hidroģeoloģisko karšu izveidei un pārrobežu pazemes ūdeņu daudzuma un kvalitātes modelēšanai 2) Izglītojošās aktivitātes, sekmējot izpratni par jautājumiem, kas saistīti ar pārrobežu pazemes ūdeņiem un tos ietekmējošiem faktoriem	2,7 (0,2)	2020-2023

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
MEDWwater "Farmaceitiskās vielas notekūdeņos – daudzums, ietekmes un iespējas to samazināšanai"	Uzlabot farmaceitisko vielu piesārņojuma pārvaldību un veicināt saskaņotu sadarbību starp valsts institūcijām un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatoriem Latvijā un Lietuvā	<p>Projekta rezultāti ir būtiski turpmākai Upju baseinu apsaimniekošanas plānu izstrādei saskaņā ar Ūdens struktūrdirektīvas prasībām</p> <p>1) Identificētas Latvijā un Lietuvā aktuālākās 25 farmaceitiski aktīvās vielas (bioloģiski aktīvā sastāvdaļa tabletei vai kapsulai, kurai jānodrošina gatavā medikamenta kvalitāte, efektivitāte un drošība), kuras atrodas cilvēkiem domāto zāļu sastāvā</p> <p>2) Ievākti ūdens virskārtas paraugi upēs pirms un pēc notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izplūdes vietām, kā arī attīrītu un neattīrītu notekūdeņu un notekūdeņu dūņu paraugi 16 Latvijas un Lietuvas komunālajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās</p> <p>3) Apkopota informācija par farmaceitiski aktīvo vielu koncentrācijām komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu notekūdeņos, virszemes ūdeņos to izplūžu tuvumā</p> <p>4) Veikti vides riska koeficientu aprēķini identificētajām farmaceitiski aktīvajām vielām, lai noskaidrotu, kurām no tām ir viskaitīgākā ietekme uz ūdens vides dzīvajiem organismiem</p> <p>5) Piedalīšanās pieredzes apmaiņas braucienā uz Zviedriju – Kristianstadas un Dagebergas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām</p> <p>6) Ārzemju ekspertu pieredze par aktivētās ogles, ozona un kustīgā slāņa bioplēves reaktoru izmantošanu efektīvai notekūdeņu attīrīšanai no farmaceitiski aktīvajām vielām</p> <p>7) Izstrādāti ieteikumi diviem notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatoriem Latvijā un Lietuvā ar detalizētu iespējamo tehnisko risinājumu labākai farmaceitiski aktīvo vielu attīrīšanai</p> <p>8) Veikta informatīvā kampaņa par zāļu negatīvo ietekmi uz vidi</p>	0,7 (0,1)	2021-2023

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
Datu izplatīšanas un pārvaldības platforma (DAGR)	12 projekta partneriem saistošs mērķis: Informācijas apmaiņas un sadarbības uzlabošana valsts pārvaldē, kā arī datu pieejamības nodrošināšana ar garantētiem piekļuves laikiem. Īstenojot projektu, valsts pārvaldei tiks nodrošinātas iespējas apkopot potenciāli visu valsts iestāžu datus vienotā datu izplatīšanas platformā, kuru datu patērētāji varēs izmantot, lai izgūtu reāla laika datus no avotu sistēmām	Sasniedzamie rezultāti LVĢMC darbības jomās: 1) Valsts ģeoloģijas fonda (VĢF) informācijas digitalizācijas platformas pilnveide, lai nodrošinātu VĢF informācijas digitalizācijas platformas elektronisko versiju, kur strukturizētā veidā glabājas gan ieskenēti materiāli, gan pievienojami esošie un no jauna ienākošie elektroniskie pārskati 2) Veikta VĢF materiālu skenēšana 3) Ar VĢF saistītās LVĢMC infrastruktūras pārcelšana uz valsts nozīmes datu centru	6,0 (0,9)	2022-2023
Klimata pārmaiņu politikas integrācija nozaru un reģionālajā politikā (tiek īstenots Norvēģijas finanšu instrumenta programmas 2014.-2021. gadam "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide" ietvaros)	Uzlabot sabiedrības, dažādu tautsaimniecības jomu un politikas veidotāju informētību par bīstamām hidrometeoroloģiskām parādībām, klimata pārmaiņām nākotnē, kā arī klimata pārmaiņu izraisītajām ar erozijas procesu saistītajām izmaiņām Latvijas jūras krasta līnijā	1) Latvijas klimata pārmaiņu scenāriju atjaunošana līdz 2100. gadam, novērtējot līdzšinējās un modelējo nākotnes klimata pārmaiņas un to ietekmi Latvijā 2) Latvijas jūras krasta erozijas novērtējuma izstrāde, izmantojot brīvpieejas satelītdatus un izstrādājot risinājumus jūras krasta erozijas mazināšanai 3) Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas uzlabošana – izstrādāti 5 jauni brīdināšanas kritēriji 4) Izstrādāta jauna elektroniska datubāze par ozona slāni noārdošām vielām un F-gāzēm Rezultāti tiks izmantoti Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas deleģējuma līguma uzdevumu īstenošanai	2,18 (0,7)	2020-2024
Projekts DEODE	Modelēt, monitorēt, prognozēt un komunicēt klimata scenāriju ietekmi un vides ekstrēmus	Datu ezers, digitālo dvīņu modeļi un lietotāju platforma. LVĢMC piedalās atsevišķu modeļa komponentu izstrādē. Izstrādātas metodes un rīki prognožu novērtēšanai. Tiek paaugstināta izpratne par skaitlisko prognožu modeļu komponentēm, to ieviešanu un pielietojamo metožu kopu. Rezultāti tiks izmantoti arī Klimata un enerģētikas ministrijas stratēģisko plānu īstenošanā	11,9 (0,06)	2022-2024

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
Eiropas Jūras novērojumu un datu tīkla projekts EMODnet (The European Marine Observation and Data Network) – 5.kārta	Apkopot un harmonizēt Eiropas jūru datus, izveidojot vienotu Eiropas jūru digitālo karti. LVĢMC uzdevums ir sniegt datus par Baltijas jūras baseina ģeoloģiju Latvijas teritoriālajā zonā	Izveidota Eiropas jūru datu tiešsaistes platforma ar karšu servisiem, datu skatīšanu un lejupielādes pakalpēm. LVĢMC speciālisti dažāda mēroga detalizācijā ir sagatavojuši šādus ģeoloģijas datus: <ul style="list-style-type: none"> - jūras baseina nogulumu un nogulumu uzkrāšanās ātrumi, - jūras ģeoloģija (kvartāra nogulumu un pamatieži), - jūras ģeomorfoloģija, - derīgie izrakteņi, - jūras zemūdens ainavas un reljefa formas, - urbumi un seismisko profilu līnijas 	4,8 (0,08)	2021-2025
Projekts LIFE GoodWater IP	Uzlabot riska ūdens objektu kvalitāti Latvijā, izstrādājot, adaptējot Latvijas apstākļiem un ieviešot inovatīvus apsaimniekošanas un pārvaldības pasākumus	Izveidotais karšu pārliuks pieejams šeit . Iesaistītās organizācijas īsteno Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apsaimniekošanas plānos (UBAP) noteiktos pasākumus: <ul style="list-style-type: none"> - Samazinās sadzīves notekūdeņu piesārņojumu riska ūdensobjektos; - Samazinās barības vielu un citu piesārņojošo vielu noplūdi no lauksaimniecības un mežsaimniecības zemēm, īpaši ziemas periodā, lai mazinātu riska ūdensobjektu eutrofikāciju un difūzo piesārņojumu, īpašu uzmanību pievēršot fosfora ievades samazināšanai; - Samazinās hidroloģisko un morfoloģisko izmaiņu ietekmi uz riska ūdensobjektiem, tai skaitā meliorācijas sistēmu un mazo hidroelektrostaciju (HES) radīto ietekmi; - Uzlabos upju baseinu apsaimniekošanas plānošanu un tās īstenošanas mehānismus, veicot stratēģiski plānotas kapacitātes palielināšanas darbības, kā arī novērsīs trūkumus riska ūdensobjektu monitoringa sistēmā, lai nodrošinātu Upju baseinu apsaimniekošanas plānu (UBAP) efektīvāku īstenošanu turpmākajos plānošanas ciklos; - Palielinās dažādu ieinteresēto pušu informētību un veicinās to iesaistīšanos UBAP īstenošanā; - Sniegs atbalstu atbildīgajām iestādēm nepieciešamo likumdošanas aktu un normatīvo 	14,46 (3,9)	2020-2027

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
		<p>dokumentu izstrādē, kā arī vides politikas uzlabošanā.</p> <p>Projekta ietvaros radītās inovācijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plašāka un uzlabota pieeja ūdens ekoloģisko kvalitāti ietekmējošo faktoru un risinājumu izvērtēšanā; 2. Izstrādāts ekoloģiskā caurplūduma novērtējums (metodika), ko, iestrādājot ūdens resursu lietošanas atļaujās, tiks samazināta HES ietekme uz ūdens ekoloģisko kvalitāti Latvijas upēs 		
Ģeoloģijas dienestu partnerība Eiropai – GSEU (A Geological Service for Europe)	Attīstīt Eiropas ģeoloģijas dienestu pastāvīgu sadarbību un infrastruktūru vienotam ģeoloģisko datu sniegšanas risinājumam Eiropā, nodrošinot aktuālu, augstas kvalitātes un Eiropas mērogā harmonizētu ģeoloģiskās informācijas pieejamību un pakalpojumus kontekstā ar klimata pārmaiņām, Eiropas klimata mērķiem un Eiropas Zaļo kursu	<p>Eiropas mēroga infrastruktūra vienotai ģeoloģiskās informācijas nodrošināšanai. LVĢMC piedalās divos tematiskajos pasākumos, sniedzot datus jūras krasta izmaiņu novērtējumam un Eiropas ģeoloģiskajai kartei.</p> <p>Projekta ietvaros radītās inovācijas: detalizēti metadati Latvijas ģeoloģiskai kartei, tostarp pirmskvartāra nogulumu karte mērogā 1:500 000 un kvartāra nogulumu kartei mērogā 1:200 000. Dati būs pieejami angļu valodā Eiropas ģeoloģijas dienestu portālā EGDI (European Geological Data Infrastructure).</p>	23,2 (0,03)	2022-2027
Projekts APRIORA "Uzlabots riska novērtējums stratēģiskajai ūdens apsaimniekošanai, lai samazinātu mikropiesārņotāju emisijas Baltijas jūras reģionā"	Izveidot ĢIS vidē balstītu rīku, kas, novērtējot riskus vides un cilvēka veselībai, ļaus noteikt prioritārā kārtā modernizējamās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas vai plānot citus pasākumus ietekmes samazināšanai	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sagatavota farmaceitisko vielu riska ūdens videi novērtēšanas sistēma ar trīs moduļiem: monitorings, modelēšana, riska novērtējums 2) Sagatavots atvērtā koda ĢIS vides modelēšanas rīks, lai novērtētu, uzraudzītu un modelētu aktīvo farmaceitisko vielu koncentrācijas risku virszemes ūdeņos 3) Sagatavota kapacitātes stiprināšanas programmu par riska novērtēšanas sistēmu un modelēšanas rīku projekta mērķgrupām (apmācību materiāli, apmācību nodrošināšana) 4) Veikta monitoringa un riska novērtēšana pilotteritorijās 	2,4 (0,2)	2023-2026

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
		<p>5) Novērtēta riska novērtēšanas shēma un pielāgota atbilstoši veiktajai pilotteritoriju izpētei</p> <p>6) Ar projekta rezultātiem iepazīstinātas citas ūdens apsaimniekošanas institūcijas Baltijas jūras sateces baseinā</p>		
Projekts CLIMAXX	Izstrādāt rīku, kurš veicinās klimata risku novērtēšanas (Climate Risk Assessment CRA) prakses harmonizāciju un konsolidāciju Eiropas līmenī	<p>Izstrādāts kvalitatīvs Latvijas klimatisko risku novērtējums, ko var izmantot pašvaldību un plānošanas reģionu pārstāvji, Latvijas klimata politikas veidotāji, civilās aizsardzības sistēmu veidotāji, kā arī hidrometeoroloģijas un citu nozaru eksperti, lai dažādas nozares un sabiedrība kopumā pēc iespējas kvalitatīvāk un efektīvāk spētu pielāgoties mainīgajam klimatam. Rezultāti tiks izmantoti arī Klimata un enerģētikas ministrijas stratēģisko plānu īstenošanā.</p> <p>Dalība projektā LVĢMC ekspertiem ļauj apgūt klimata risku apzināšanas principus, to kvantitatīvu un kvalitatīvu novērtēšanai, kā arī risku aprēķinu metodoloģijas. Jauniegūtās zināšanas un prasmes, kā arī projekta ietvaros radītie rezultāti palīdz darbā gan ar valsts deleģēto uzdevumu izpildi, gan saziņā ar klientiem dažādās tautsaimniecības jomās, efektīvāk spējot novērtēt klimata pārmaiņu radītos apdraudējumus šajās nozarēs.</p>	19,9 (0,1)	2023-2026
Projekts RODEO	Eiropas līmenī radīt vienota formāta un standarta meteoroloģiskos datus	Izstrādāts Eiropas līmenī vienots meteoroloģisko datu un to metadatu formāts. LVĢMC projektā strādā pie klimatiskām datu rindām. Projekta rezultātus uzturēs Eiropas Meteoroloģisko dienestu apvienība EUMETNET, kuras dalībnieks ir arī LVĢMC	3,2 (0,05)	2023-2026
Projekts LIFE Salaca "Ūdens struktūrdirektīvas, Biotopu direktīvas un integrēta apsaimniekošanas pasākumu īstenošana saldūdeņu kvalitātes uzlabošanai Salacas daļbaseinā"	Lai racionālāk plānotu saldūdeņu apsaimniekošanu, izstrādāt jaunu ietvaru ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes un statusa novērtēšanai	1) Ūdens Struktūrdirektīvas un Biotopu direktīvas harmonizācija, izmantojot Salacas upes daļbaseinu kā pilotteritoriju, lai iegūtu vienotu izpratni par ekoloģisko un biotopu kvalitāti, kas Dabas aizsardzības pārvaldei un LVĢMC ļaus ciešāk sadarboties monitoringa programmu un apsaimniekošanas pasākumu izstrādē. Aktivitātes ietvaros LVĢMC un DAP izveidos vienotu upju kvalitātes novērtēšanas datubāzi un vienotu lauka protokolu	5,8 (0,54)	2023-2028

Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Sasniedzamie rezultāti	Kopējais finansējums (LVĢMC daļa tajā), milj. EUR	Projekta norises periods
		<p>2) Dabas parka "Salacas ieleja" dabas aizsardzības plāna izstrāde. Piekrastes mežu apsaimniekošanas pasākumi un monitorings, kurā LVĢMC piedalīsies ar hidroloģisko monitoringu Svētupes un Korģes baseinos</p> <p>3) Straujteču atjaunošana - aizauguma un aizsērējuma likvidēšana Salacas daļbaseinā, kā arī apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana attiecībā uz zivju resursiem un ūdens kvalitāti. Pirms atjaunošanas pasākumu izvēles LVĢMC un BIOR eksperti Salacā, Korģē un Svētupē 60 km garumā veiks hidromorfoloģiskās kvalitātes novērtēšanu, lai nodrošinātu, ka apsaimniekošanas pasākumi tiks īstenoti piemērotākajās vietās</p> <p>4) Ekosistēmu pakalpojumu novērtēšana upes un piekrastes ekosistēmā</p> <p>5) Straujteču atjaunošanas efektivitātes novērtēšanai tiks izmantota jauna pieeja – ar bezpilota lidaparātu tiks kartētas paraugteritorijas kopumā vismaz 40 km garumā pirms un pēc veiktajām aktivitātēm</p> <p>6) Interaktīvas ekspozīcijas izveide Salacgrīvā par Salacas upes dabas vērtībām</p>		

Pārvaldība

LVĢMC pārvaldības struktūru veido dalībnieku sapulce un valde, kura darbojas divu valdes locekļu sastāvā. Ņemot vērā, ka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē LVĢMC nav lielā kapitālsabiedrība, tajā nav izveidota padome, tādējādi augstākā līmeņa lēmumus pieņem dalībnieku sapulce.

2023. gadā ir notikušas piecas dalībnieku sapulces, kurās lemts par kapitālsabiedrības 2023. gada budžeta un iepirkumu plāna apstiprināšanu, 2022. gada pārskata apstiprināšanu, Atalgojuma politikas saskaņošanu, kā arī jautājumiem, kas saistīti ar LVĢMC pārvaldībā esošā nekustamā īpašuma daļu iznomāšanu Klimata un enerģētikas ministrijai un Vides investīciju fondam. Informācija par dalībnieku sapulču norises laiku un tajās skatītajiem jautājumiem tiek publicēta kapitālsabiedrības mājas lapā www.videscentrs.lv.

Valdes locekļi darbībai kapitālsabiedrības valdē tiek izvirzīti saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos Nr. 20 "Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai" paredzēto kārtību. LVĢMC valdes darbību regulē tās reglaments. 2023. gadā kapitālsabiedrības valdes pienākumus pildīja:

Valdes priekšsēdētājs Egils Zariņš

Valdes priekšsēdētāja amata pienākumu veikšanai pašreizējam pilnvaru termiņam apstiprināts 2021. gada 6. augustā, taču kopumā LVĢMC valdē bijis kopš 2019. gada 11. jūnija.

Pilnvaru termiņš: pieci gadi (11.06.2019. – 10.06.2024.).

Pārraudzības jomas: juridiskā un finanšu pārvaldība, prognožu un klimata jautājumu pārvaldība, informācijas analīzes procesu, personāla vadības, monitoringa un laboratorijas pārvaldība.

E.Zariņš nozīmīgu vadības pieredzi guvis, vairāk kā 20 gadu strādājot vadošos amatos, tai skaitā, ieņemot valdes locekļa amatu SIA „Vides investīciju fonds”, SIA "Hiponia", VAS "Privatizācijas aģentūra" un AS "Pasažieru vilciens". E.Zariņa profesionālie pienākumi ietvēra uzņēmumu stratēģiskās attīstības nodrošināšanu, projektu finanšu vadību, personāla politikas izstrādi un ieviešanu.

E.Zariņam ir maģistra grāds filozofijā.

Valdes locekle Sigita Škapare

Valdes locekles amatā apstiprināta 2021. gada 16. novembrī.

Pilnvaru termiņš: pieci gadi (16.11.2021. – 15.11.2026.).

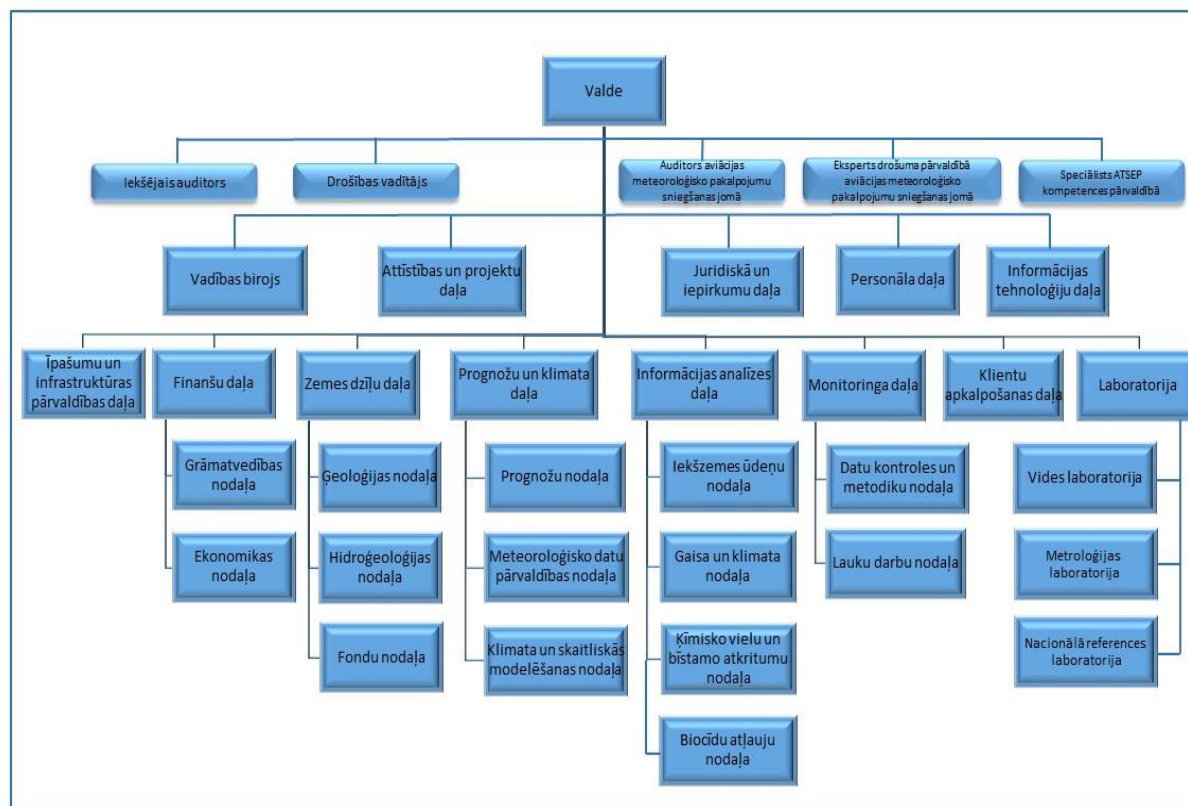
Pārraudzības jomas: stratēģiskā vadība, ilgtspēja un korporatīvā pārvaldība, attīstība un projektu pārvaldība, klientu vadība, informācijas tehnoloģiju pārvaldība un digitalizācija, nekustamā īpašuma, infrastruktūras un zemes dzīļu pārvaldība.

S.Škaparei ir vairāk nekā 10 gadu darba pieredze vadošos amatos korporatīvās pārvaldības, stratēģiskās plānošanas, ilgtspējīgas attīstības un digitālās transformācijas, kā arī pārmaiņu vadības jomās valsts un pašvaldības kapitālsabiedrībās (VAS "Valsts nekustamie īpašumi", SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" un SIA "Rīgas nami"). S.Škapare ir nodrošinājusi uzņēmumu stratēģiju izstrādi un ieviešanu, ilgtspējīgu attīstību un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) labas prakses standartiem atbilstošas uzņēmuma pārvaldības izveidi. 2019. gadā S.Škapares pārraudzībā VAS "Valsts nekustamie īpašumi" ieguva Ilgtspējas indeksa speciālo atzinību par straujāko izaugsmi.

S.Škaparei ir ekonomikas zinātņu maģistra grāds un inženierzinātņu bakalaura grāds ekonomikā, kas iegūti studējot St.Gallenas universitātē (Šveice), Vismāras universitātē (Vācija) un Rīgas Tehniskajā universitātē.

LVĢMC organizatoriskā struktūra

(spēkā no 01.04.2024., kad tika izveidota Biocīdu atļauju nodaļa; citas izmaiņas nav veiktas)

No vides datu pārvaldības viedokļa par būtiskākajām struktūrvienībām uzskatāmas Zemes dzīļu, Prognožu un klimata, Informācijas analīzes un Monitoringa daļas, kā arī Laboratorija. Šajās struktūrvienībās un amatos kopumā strādā 193 no 250 LVĢMC darbiniekiem.

LVĢMC darbība balstās uz ārējos tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem un tiesībām, kā arī uz kapitālsabiedrības izstrādāto vidēja termiņa darbības stratēģiju 2021.-2023. gadam, kas nosaka šādas darbības pamatprincipus: (vizuālis)

MISIJA	VĪZIJA	VĒRTĪBAS
Nodrošināt kvalitatīvu vides informāciju un specializētus vides pakalpojumus, kā arī kvalitatīvu un operatīvu hidrometeoroloģisko un klimatisko informāciju Latvijas tautsaimniecībai, sabiedrībai un valsts drošībai, ka arī izstrādāt jaunus mūsdienīgus produktus un inovatīvus risinājumus nozaru ilgtspējīgai un efektīvai attīstībai	Kļūt par vides, ģeoloģijas, hidroloģijas un meteoroloģijas nozares līderi	Atbildība Uzticamība Profesionalitāte Attīstība

Tāpat kapitālsabiedrība ir noteikusi šādas korporatīvās pārvaldības pamatprincipus:

- Pārdomātas attiecības ar ieinteresētajām pusēm
- Ilgtspējīga un atbildīga uzņēmējdarbība
- Skaidras lomas, pienākumi un atbildība
- Ētika un interešu konflikta novēršana
- Uzņēmuma iekšējā kultūra, efektīvi procesi
- Caurskatāmība un atklātība

LVĢMC darbinieku rīcību gan ikdienas pienākumu veikšanā, gan savstarpējā saskarsmē un saziņā ar ārējiem klientiem un sadarbības partneriem regulē 2018. gada 19. jūnijā apstiprinātais Ētikas kodekss. Tajā iekļauti septiņi ētikas principi:

- Lojalitāte un atklātība
- Atbildība
- Uzcītība un precizitāte
- Godprātība
- Taisnīgums un objektivitāte
- Neatkarība un neitralitāte
- Konfidencialitāte

Ētikas kodekss nosaka arī rīcību iespējama interešu konflikta gadījumos, tostarp gan valsts amatpersonu, gan citu darbinieku darbībā. Ētikas pārkāpumu izskatīšanai ir izveidota LVĢMC Ētikas komisija. 2023. gadā Ētikas komisijā nav saņemtas sūdzības par kodeksā ietverto principu pārkāpumiem vai cita veida ētikas pārkāpumiem darbinieku rīcībā.

Lai nodrošinātu atbilstošu kapitālsabiedrības pārvaldību, LVĢMC ir apstiprināti un ieviesti šādi pārvaldības dokumenti:

- Korporatīvās pārvaldības kodekss;
- Dzimumu līdztiesības politika;
- Privātuma politika;
- Fizisko personu datu aizsardzības politika;
- Atalgojuma politika;
- Drošības politika;
- Informācijas sistēmu drošības politika;
- Kvalitātes politika un Kvalitātes rokasgrāmata;
- Risku vadības politika;
- Iekšējās kontroles politika;
- Iekšējā audita politika;
- Energopārvaldības politika;
- Ētikas kodekss;

- Klientu apkalpošanas standarts.

Vadības sistēmas

Lai nodrošinātu efektīvu procesu pārvaldību, LVĢMC ir ieviesis ISO 9001:2015 (kvalitātes vadība) un ISO 50001:2018 (enerģopārvaldība) standartu prasībām atbilstošas sistēmas un 2023. gadā sekmīgi veicis to pārsertifikāciju.

LVĢMC sertificētā darbības sfēra ir vides monitorings, vides un hidrometeoroloģiskās informācijas sagatavošana un sniegšana, bīstamo atkritumu apsaimniekošana, radioaktīvo atkritumu un zemes dziļu resursu pārvaldība. ISO 9001:2015 kvalitātes vadības sistēmas sertifikāts apliecina, ka LVĢMC ir noteikta kārtība, kādā tiek izpildītas klienta prasības, sākot no pasūtījumu pieņemšanas līdz pilnīgai to izpildei. Savukārt ISO 50001:2018 sertifikāts apliecina, ka LVĢMC ir noteikta kārtība efektīvai energoresursu patēriņa un izdevumu pārvaldībai piecos būtiskākajos kapitālsabiedrības objektos – LVĢMC galvenajā birojā Rīgā, Latgales ielā 165, kā arī objektos Salaspils, Ķekavas, Mārupes un Dobeles novados, kur tiek apsaimniekoti bīstamie un radioaktīvie atkritumi un izvietots meteoroloģiskais radars.

Abas sistēmas ir integrētas, kā arī LVĢMC Laboratorija ir novērtēta un akreditēta atbilstoši standarta ISO/IEC 17025:2017 prasībām.

LVĢMC integrētā vadības sistēma ietver arī oficiālās statistikas programmas ietvaros sniegto informāciju, kuras sagatavošanā LVĢMC ievēro Eiropas Statistikas prakses kodeksu. Tas ir pašregulējošs instruments, kura pamatā ir 16 principi, kas attiecas uz institucionālo vidi, statistikas procesiem un statistikas rezultātiem. Katram principam ir noteikti rādītāji, kas ietver standartus un labo praksi. Tos izmanto kā vadlīnijas un uz tiem atsauces kodeksa ieviešanas uzraudzības procesā, tādējādi sekmējot pārredzamību Eiropas Statistikas sistēmā, kurā LVĢMC ir viens no dalībniekiem.

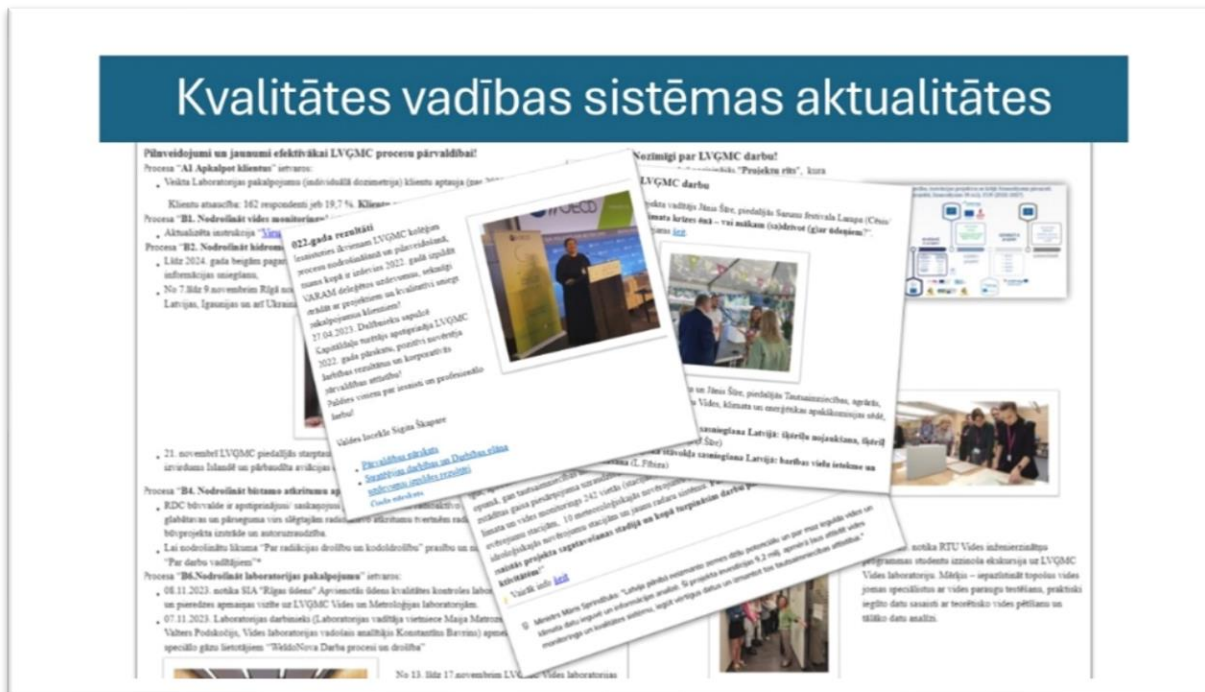
Integrētajā vadības sistēmā ir noteikti visi nozīmīgākie LVĢMC darbības procesi un katram no tiem noteikts procesa īpašnieks.

Tādējādi tiek īstenota arī atbildību deleģēšana par kapitālsabiedrības ietekmes jautājumiem (t.sk., ietekme uz ārējām ieinteresētajām pusēm).

2023.gadā liels uzsvars tiks uz darbinieku iesaisti vadības sistēmas pilnveidošanā un izglītošanu kvalitātes vadības jautājumos, organizējot apmācību seminārus un ikmēneša informēšanu par jaunumiem kvalitātes vadības sistēmā.

Kvalitātes vadības sistēmas aktualitātes

Iekšējās kontroles sistēma

Lai nodrošinātu integrētās vadības sistēmas sekmīgu ieviešanu un darbību, ir izstrādāta un apstiprināta LVĢMC Kvalitātes politika. Tās aktuālo redakciju LVĢMC valde apstiprinājusi 01.02.2023.

Savukārt 2019. gada 18. oktobrī valdē apstiprināta LVĢMC Kvalitātes rokasgrāmata. Tā definē prasības dokumentu vadības, informācijas tehnoloģiju vadības un informācijas sistēmu drošības vadības, kopējās drošības un drošuma vadības, stratēģiskās vadības, infrastruktūras un darba vides nodrošināšanas, kā arī iekšējās kontroles nodrošināšanas jomās. Tāpat Kvalitātes rokasgrāmata raksturo arī galvenos principus korporatīvās kultūras un ētikas, personāla vadības, dokumentu pārvaldības, darba aizsardzības, iekārtu un aprīkojuma nodrošinājuma, sakaru un informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma, iepirkumu un materiālo resursu pārvaldības, grāmatvedības un finanšu vadības, klientu apkalpošanas, komunikācijas un citās jomās. Papildus izstrādāta arī Laboratorijas kvalitātes rokasgrāmata.

Attiecībā uz iekšējās kontroles sistēmu LVĢMC Kvalitātes rokasgrāmatā iekļauta risku kontroles funkcija un iekšējā audita funkcija, kā arī nepieciešamība pastāvīgi pēc nepieciešamības veikt korektīvās un preventīvās darbības konkrētu procesu vai pakalpojumu novēršanai. Risku kontroles jomā saskaņā ar Risku vadības politiku LVĢMC izdala TOP (būtiskākos) riskus, procesu riskus, projektu riskus, informācijas drošības riskus, darba vides riskus un krāpšanas un korupcijas riskus. Riski tiek vērtēti piecu punktu skalā, nosakot to varbūtību un ietekmi (tiek vērtēta ietekme uz finansēm, reputāciju un LVĢMC mērķiem, procesiem, pakalpojumiem vai sadarbības partneriem). Projektu riskiem tiek vērtēta arī to iestāšanās ietekme uz projekta virzību (budžetu, funkcionalitāti, termiņu), bet darba vides riskiem – ietekme uz darbinieka veselību.

Lai nodrošinātu vienotu izpratni par riskiem un to pārvaldību, LVĢMC organizē apmācības – piemēram, 2023. gada sākumā norisinājās risku vadības apmācības struktūrvienību vadītājiem. Pēc šīm apmācībām norisinājās darbs pie risku identificēšanas un novērtēšanas. Tās rezultātā 2023. gadā LVĢMC risku reģistrā kopumā tika iekļauti 97 riski. Par būtiskākajiem riskiem visbiežāk uzskatāmi tādi riski, kas saistīti ar darbiniekiem (pārslodzi, noteiktu kompetenču nepieciešamību un spējīgāko darbinieku pārvilināšanas draudiem) un informācijas sistēmām (to kapacitāti, drošību un informācijas pieejamību).

2023. gada 26. jūlijā LVĢMC valde ir apstiprinājusi iekšējās kontroles politiku. Tajā kā īpaši nozīmīgi faktori iekšējās kontroles sistēmā uzsvērti drošība un drošums – īpaši attiecībā uz:

- Informācijas sistēmām un saistītajiem tehnoloģiskajiem resursiem;
- Darbiniekiem;
- LVĢMC objektu aizsardzību un sniegto pakalpojumu drošību, konfidencialitāti un pieejamību;
- Kritiskās infrastruktūras darbības nepārtrauktības plānošanu un drošību u.c. aspektiem.

Kā nozīmīgākie iekšējās kontroles pamatprincipi uzsvērti savlaicīgas informācijas pieejamība, risku identificēšana un novēršana, pieļauto kļūdu savlaicīga identificēšana un nepieciešamo uzlabojumu veikšana kapitālsabiedrības darbībā u.c. darbības, kas nodrošina efektīvu un sabiedrības interesēm atbilstošu iekšējo kontroli.

Paziņojums par korporatīvo pārvaldību

Neraugoties uz to, ka LVĢMC netiek klasificēta kā lielā kapitālsabiedrība, tā savā darbībā ievēro Tieslietu ministrijas izveidotās korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes izstrādātā [Korporatīvās pārvaldības kodeksa](#) pamatprincipus:

Nr.p.k.	Pamatprincips	Izpilde LVĢMC	Zaļš
1.	Uzņēmumam ir izveidota aktuāla stratēģija, kurā noteikti uzņēmuma mērķi un virzība uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu	<p>2023. gadā LVĢMC darbojās, pamatojoties uz vidēja termiņa darbības stratēģiju 2021.-2023. gadam, ko apstiprinājusi dalībnieku sapulce. Uzsākts darbs pie jaunas stratēģijas izstrādes nākamajam periodam.</p> <p>Balstoties uz stratēģiju, katru gadu tiek izvirzīti finanšu un nefinanšu mērķi un tiem atbilstošs darba plāns (sīkāk skatīt šī pārskata 9.-11.lpp.). Finanšu un nefinanšu mērķu izpilde tiek monitorēta un rezultāti iesniegti Valsts kancelejai, kura sniedz savu atzinumu par izpildi.</p>	Zaļš
2.	Uzņēmums izstrādā iekšējās kultūras un ētiskas uzvedības kodeksu, kas uzņēmuma vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts	<p>LVĢMC ir definējis vīziju, misiju, vērtības un darbības pamatprincipus, kā arī izstrādājis Ētikas kodeksu (apstiprināts ar LVĢMC valdes lēmumu 19.06.2018.) un izveidojis Ētikas komisiju iespējamo ētikas pārkāpumu izskatīšanai un lemšanai par tālākajām darbībām (sīkāk skatīt 26.lpp.). Tāpat ētiskas darbības jautājumiem tiek sekots līdz ikdienā.</p> <p>Par jautājumiem, kas saistīti ar ētisku kapitālsabiedrības darbību, tiek organizētas apmācības. Īpaša uzmanība tiek veltīta apmācībām pretkorupcijas jautājumos. 2023. gadā notikušas vienas apmācības korupcijas novēršanas jautājumos, trīs apmācības korupcijas risku izvērtēšanas un pretkorupcijas pasākumu plāna izstrādes kontekstā un vienas apmācības par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas izveidi institūcijā. Periodiski (reizi 1-3 gados atkarībā no funkciju vai personāla izmaiņām, kā arī balstoties uz ārējo tiesību aktu prasībām) tiek organizētas mācības darbiniekiem, kuriem ir valsts amatpersonas statuss, un Ētikas komisijas locekļiem (kopā 14 darbinieki).</p>	Zaļš
3.	Uzņēmumam ir iekšējās kontroles sistēma, kuras efektivitāti pārrauga padome	<p>LVĢMC nav izveidota padome, jo LVĢMC nav klasificēta kā lielā kapitālsabiedrība atbilstoši publiskas personas kapitālsabiedrību klasifikācijai, taču LVĢMC ir izveidota iekšējās kontroles sistēma.</p> <p>26.07.2023. LVĢMC valde ir apstiprinājusi iekšējās kontroles politiku, kas nosaka pamatprincipus iekšējās kontroles nodrošināšanai kapitālsabiedrībā.</p> <p>LVĢMC ir izveidota integrēta vadības sistēma atbilstoši starptautisko ISO standartu (9001:2015 (kvalitātes vadība) un ISO 50001:2018 (enerģopārvaldība)) prasībām, tostarp integrētā vadības sistēma paredz arī iekšējās kontroles</p>	Zaļš

		<p>sistēmas darbību, kas ietver risku vadību, iekšējo auditu un korektīvu un preventīvu darbību veikšanu atbilstoši nepieciešamībai.</p> <p>08.01.2019. LVĢMC valde ir apstiprinājusi Risku vadības politiku, kas tiek izmantota kapitālsabiedrībai raksturīgo risku identificēšanā, novērtēšanā un atbilstošu risku mazināšanas pasākumu noteikšanā un ieviešanā. Lai nodrošinātu efektīvu risku pārvaldību, ir izveidota LVĢMC Kvalitātes un risku vadības komisija, kas tostarp uzrauga Risku vadības politikas īstenošanu, nosaka būtiskākos riskus un to pieņemamās vērtības, sniedz atbalstu risku vadītājiem un veic citas pārraudzības funkcijas.</p> <p>LVĢMC ir izveidota iekšējā audita funkcija, kas, ņemot vērā, ka kapitālsabiedrībā nav padomes, ir pakļauta tieši valdei un veic izvērtējumu par dažādām kapitālsabiedrības darbības jomām un procesiem, sniedzot neatkarīgu vērtējumu un priekšlikumus procesu uzlabošanai.</p>	
4.	Uzņēmums identificē, novērtē un uzrauga ar tā darbību saistītos riskus	LVĢMC veic risku identificēšanu, novērtēšanu un atbilstošu risku mazināšanas pasākumu noteikšanu un ieviešanu saskaņā ar Risku vadības politiku (skatīt iepriekšējo punktu, kā arī sīkāku informāciju 29.lpp.).	Zaļš
5.	Uzņēmumā ir izveidota iekšējā audita struktūrvienība, kas neatkarīgi un objektīvi izvērtē uzņēmuma darbību	<p>LVĢMC ir izveidota iekšējā audita funkcija, kas, ņemot vērā, ka kapitālsabiedrībā nav padomes, ir pakļauta tieši valdei un veic izvērtējumu par dažādām kapitālsabiedrības darbības jomām un procesiem, sniedzot neatkarīgu vērtējumu un priekšlikumus procesu uzlabošanai, t.sk., par integrētās vadības sistēmas efektivitātes kontroli un darbības atbilstības novērtēšanu attiecīgo ISO standartu prasībām.</p> <p>2023. gadā veikti septiņi iekšējie auditi LVĢMC struktūrvienībās, energopārvaldības sistēmas iekšējais audits, trīs iekšējie auditi saistībā ar gaisa satiksmes pārvaldības procesiem, kas saistīti ar LVĢMC darbības jomu, kā arī astoņu LVĢMC laboratorijas darbības jomu auditi, lai nodrošinātu atbilstību standartu prasībām un sekmētu efektīvāku laboratorijas darbību.</p>	Zaļš
6.	Uzņēmumam ir neatkarīgs ārējais revidents	LVĢMC gada pārskatu pārbaudei tiek piesaistīts neatkarīgs ārējais revidents. LVĢMC sagatavo gada pārskatu atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām, un 2023. gada pārskata revidents ir SIA "Sindikis". Gada pārskati pieejami LVĢMC tīmekļa vietnē .	Zaļš
7.	Uzņēmums nodrošina caurskatāmu padomes locekļu ievēlēšanas un atsaukšanas kārtību	Nav attiecināms, jo LVĢMC nav izveidota padomes institūcija	n/a
8.	Padomes locekļiem kopā ir atbilstoša pieredze un kompetence	Nav attiecināms	n/a

9.	Uzņēmuma padomē ir neatkarīgi padomes locekļi	Nav attiecināms	n/a
10.	Uzņēmumā ir ieviesta atalgojuma politika	<p>LVĢMC valde 13.12.2023. ir izskatījusi Atalgojuma politiku, kuru 20.12.2023. apstiprinājusi ārkārtas dalībnieku sapulce. Atalgojuma politika orientēta uz konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšanu, skaidru atalgojuma principu noteikšanu līdzvērtīga līmeņa amatiem, kā arī motivējošas pieejas nodrošināšanu, lai sekmētu darbinieku iesaisti kapitālsabiedrības stratēģijas īstenošanā, finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanā. Atbilstoši politikai ir izstrādāts amatu un to atalgojumu saraksts.</p> <p>Politika neietver valdes locekļu atlīdzības noteikšanu, kas tiek noteikta saskaņā ar ārējo tiesību aktu regulējumu. 2023. gadā spēkā esošais valdes locekļu atalgojums ir noteikts ar LVĢMC dalībnieku sapulces 21.04.2021. lēmumu.</p> <p>Informācija par faktisko valdes locekļu atlīdzību tiek publicēta gada pārskata pielikumos (skatīt gada pārskata 24. punktu).</p>	Zaļš
11.	Uzņēmumā ir noteikta un saprotama padomes darba organizācija	Nav attiecināms	n/a
12.	Padome pieņem informētus un izsvērtus lēmumus	Nav attiecināms	n/a
13.	Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā	<p>LVĢMC valdes locekļi regulāri piedalās apmācībās par pretkorupcijas, tostarp interešu konflikta novēršanas jautājumiem. Rīcība interešu konflikta gadījumā ir aprakstīta arī Valdes reglamentā un LVĢMC Ētikas kodeksā, kas ir saistošs arī LVĢMC valdei.</p> <p>2023. gadā nav bijis situāciju, kurās interešu konflikta dēļ kāds no LVĢMC valdes locekļiem nebūtu varējis piedalīties lēmumu pieņemšanā vai pildīt savus tiešos amatpersonas pienākumus.</p>	Zaļš
14.	Uzņēmums savlaicīgi nodrošina akcionārus ar informāciju par akcionāru sapulces norisi, sniedzot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai	LVĢMC ir tikai viens akcionārs, kuram informācija par gaidāmajām dalībnieku sapulcēm un to darba kārtību tiek iesniegta savlaicīgi.	Zaļš
15.	Uzņēmums veicina efektīvu akcionāru iesaisti lēmumu pieņemšanā un iespējami lielāku akcionāru dalību akcionāru sapulcēs	LVĢMC ir tikai viens akcionārs, tādējādi plašāka akcionāru iesaiste uz kapitālsabiedrību nav attiecināma. Taču LVĢMC savam akcionāram sniedz pēc iespējas detalizētu informāciju efektīvai lēmumu pieņemšanai.	Zaļš

16.	Uzņēmums izstrādā un ar akcionāriem apspriež dividenžu politiku	Tā kā LVĢMC pašu kapitāls ir mazāks par pamatkapitālu, tad saskaņā ar Komerclikuma 161.panta 4. daļu, šis pamatprincips netiek attiecināts.	n/a
17.	Uzņēmums regulāri un laikus informē akcionārus un citas ieinteresētās personas par uzņēmuma saimniecisko darbību, finanšu rezultātiem, pārvaldību un citiem aktuāliem jautājumiem	<p>LVĢMC savā tīmekļa vietnē publisko informāciju, kas raksturo kapitālsabiedrību un tās darbību, sniedz izsmeļošu informāciju par pieejamajiem pakalpojumiem, ierosinājumu un sūdzību mehānismiem, spēkā esošajiem pārvaldības dokumentiem (būtiskākajām politikām), pārvaldības institūcijām, to sastāvu un darbību reglamentējošajiem dokumentiem, finanšu un nefinanšu darbības rezultātiem utt.</p> <p>Saīsināta informācija mājas lapā pieejama arī angļu valodā, galvenokārt orientējoties uz starptautiskajiem sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām pusēm būtiskas informācijas pieejamību.</p>	Zaļš

Atspoguļojot korporatīvās pārvaldības prasību izpildi, ir izmantots "luksofora" kods

Ieinteresēto pušu iesaiste

LVĢMCM būtiskākās ieinteresētās puses ir grupējamas iekšējās un ārējās ieinteresētajās pusēs. Par iekšējām ieinteresētajām pusēm uzskatāms LVĢMCM kapitāldaļu turētājs, kapitālsabiedrības vadība un darbinieki (tostarp potenciālie darbinieki, kas pretendē uz noteiktām amata pozīcijām). Par ārējām ieinteresētajām pusēm uzskatāmi klienti, sadarbības partneri, politikas veidotāji, kontrolējošās iestādes, finansētāji, kā arī interešu pārstāvji un plašāka sabiedrība.

Ar ieinteresētajām pusēm sadarbība notiek ikdienā, nodrošinot darbu, sniedzot pakalpojumus, iesaistoties tiesību aktu izstrādē u.c., taču ilgspējas pārskata satura veidošanas vajadzībām LVĢMCM arī veica gan iekšējo, gan ārējo ieinteresēto pušu aptauju.

Uz 2022. gadā veiktās aptaujas jautājumiem atbildēja LVĢMCM darbinieki un ārējie respondenti. Aptaujas ietvaros respondenti tika lūgti novērtēt 13 sākotnēji izvirzītās potenciāli LVĢMCM būtiskās ilgspējas jomas, kuras tālāk tika apkopotas būtiskuma matricā (sk. pārskata nākamo sadaļu).

Līdzās ilgspējas jomu vērtējumam aptaujas ietvaros LVĢMCM arī saņēma ieinteresēto pušu ieteikumus darbības attīstībai, tostarp ierosinājumus:

- Sekmēt atvērto vides datu pielietojumu valsts saistību monitoringā un aprēķinos;

- Piedāvāt plašāku datu analītiku (piemēram, attiecībā uz ūdens resursiem) un izglītēt datu lietotājus par pieejamo informāciju un tās izmantošanas iespējām;
- Sekmēt sadarbību ar akadēmiskajām pētniecības institūcijām, kā arī iesaisti starptautiskos pētījumos;
- Pilnveidot vides datu un to analītikas pieejamību dažāda līmeņa lietotājiem, t.sk., attīstīt dažāda veida datu bāzes;
- Izvērtēt vides datu sasaistīšanu ar Latvijas ģeoportālā pieejamajām kartēm un informāciju, kā arī nodrošināt visa veida vides datu digitalizāciju ĢIS sistēmā;
- Nodrošināt prognožu un citu datu pieejamību lietojumprogrammas saskarnē (API), lai atvieglotu to tālāku izmantošanu dažādās nozarēs;
- Ieviest zemes dzīļu datu bāzē to izmantošanas ietekmi uz valsts emisiju saistībām, ekopakalpojumu izvērtējumu;
- Uzlabot iekšējo motivācijas sistēmu, darbinieku izaugsmes iespējas un iekšējo zināšanu pārnesi.

2023. gadā, tai skaitā, ņemot vērā šo ieinteresēto pušu atgriezenisko saiti, ir uzsākta Valsts ģeoloģijas fonda digitalizācija, elektroniskā kataloga izstrāde, sasaiste ar Zemes dzīļu informācijas sistēmu, kā arī realizēta datu centra efektīva pārvaldība, t.sk., ārējā datu centra izmantošana, nodrošināta dalība deleģējuma līguma prioritārajā pasākumā “Nodrošināt augstvērtīgu vides un meteoroloģijas atvērto datu publicēšanu Direktīvas (ES) 2019/1024 par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu ietvarā”, uzsākta Gitlab tehnoloģijās bāzētas izstrādes vides programmatūras koda glabāšanas (repozitorijs) izmantošana, kā arī pilnveidotas drošības prasības datu pārraidei starp LVĢMC novērojumu tīklu un LVĢMC iekšējo tīklu. Modernizējot IT darba vidi, ieviests Microsoft 365 risinājums, sniedzot darbiniekiem plašu rīku klāstu, kas atbilst mūsdienīgas biznesa vides prasībām, un tādējādi uzlabojot uzņēmuma darbības efektivitāti, sadarbību, drošību un pārvaldību.

Tāpat ir veikti būtiski pasākumi, lai uzlabotu procesu vadību un nodrošinātu to saskaņotu darbību. Ieviešot vai aktualizējot 198 iekšējos normatīvos aktus un papildinot dokumentu vadības sistēmu ar procesus atbalstošo dokumentāciju, uzņēmums ir nodrošinājis nepieciešamo struktūru un instrumentus efektīvai procesu pārvaldībai un uzraudzībai.

Būtiskās ilgtspējas jomas

Identificējot un izvērtējot LVĢMC potenciāli būtiskās ilgtspējas jomas, tika izskatīti ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM), kuri saistās ar kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem un to potenciālo ietekmi gan patlaban, gan nākotnē.

Sākotnēji tika izvēlēti mērķi, kas tiešā vai netiešā veidā sasaistās ar LVĢMC sniegtajiem pakalpojumiem. Tie ietver šādas globālās apņemšanās:

3. mērķis	Nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem
6. mērķis	Nodrošināt ūdens un sanācijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību
11. mērķis	Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas
12. mērķis	Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus
13. mērķis	Veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi
14. mērķis	Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību
15. mērķis	Aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, apkarot pārtuksnešanos un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu

Uz visiem vai praktiski visiem izvēlētajiem IAM var attiecināt šādas LVĢMC darbības:

- Vides monitorings;
- Ūdens analīzes;
- Hidroloģiskās un meteoroloģiskās prognozes;
- Meteoroloģiskā un klimata informācija;
- Bīstamo atkritumu apsaimniekošana.

Vislielākais skaits LVĢMC darbību un sniegto pakalpojumu attiecināms uz trijiem mērķiem:

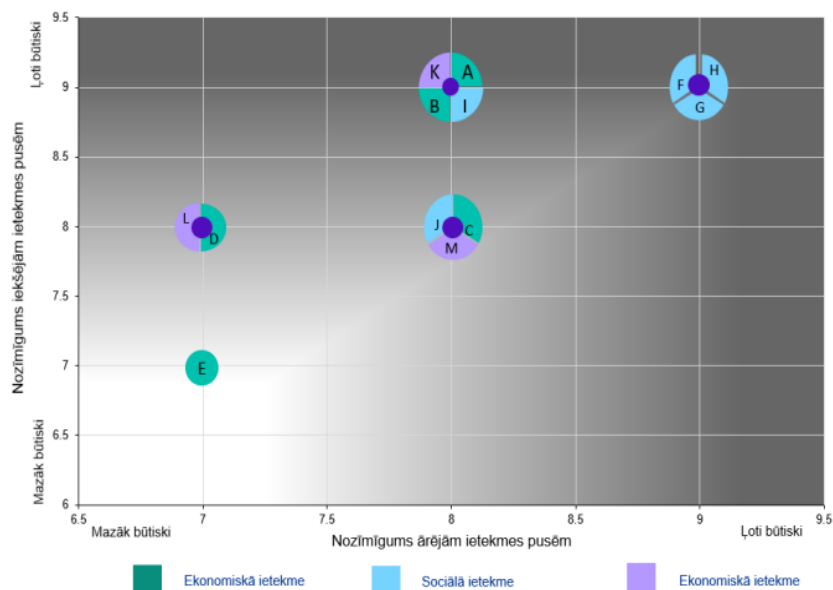
- **Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas (11. mērķis)**, kas ietver labvēlīgas dzīves vides nodrošināšanu un veidošanu, dabas katastrofu risku pārvaldību;
- **Atbildīgs patēriņš un ražošana (12. mērķis)**, kas saistās ar ķīmisko un bīstamo vielu apsaimniekošanu un atkritumu daudzuma mazināšanu jeb dažāda veida darbību negatīvās ietekmes mazināšanu;
- **Rīcība klimata jomā (13. mērķis)**, kas ne tikai ietver pasaules valstu un uzņēmumu rīcību to negatīvās ietekmes uz klimatu (SEG emisiju veidā) mazināšanai, bet arī iekļauj klimata pārmaiņu prognozēšanu un pielāgošanās pasākumu ieviešanu.

LVĢMC PRIORITĀRIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI

Balstoties uz LVĢMC darbības virzieniem un saistītajiem ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem, 2022. gadā tika izvirzītas 13 potenciālās ilgtspējas jomas un izveidotas aptaujas anketas ārējām un iekšējām ieinteresētajām pusēm. Respondenti tika lūgti novērtēt katru no piedāvātajām ilgtspējas jomām saskaņā ar tās būtiskumu LVĢMC darbībā un attīstībā, kā arī aicināti paust savu viedokli par risinājumiem, ko uzņēmums varētu īstenot, lai uzlabotu darbību un turpinātu attīstīties, pilnveidojot savu ilgtspējas sniegumu (sk. ieteikumus iepriekšējā sadaļā). 13 potenciālās ilgtspējas jomas respondentiem bija jānovērtē skalā no 1-10 pēc to nozīmīguma viņu skatījumā (nebūtiska – 1; ļoti būtiska – 10).

Iekšējo un ārējo ieinteresēto pušu redzējums par LVĢMC būtiskākajām ilgtspējas jomām atbilstoši veiktajai anketēšanai ir atspoguļots būtiskuma matricā. Tabulā zem tās atspoguļota sīkāku informāciju par aspektiem, ko ietver katra no būtiskajām jomām.

A	Atbalsts valsts klimata un vides politikas plānošanā un īstenošanā Pateicoties LVĢMC veiktajai vides datu analīzei (tostarp ūdens, augsnes, gaisa piesārņojuma u.c. jomu analīzei), veiktajām hidrometeoroloģiskajām prognozēm īstermiņā un ilgtermiņā (līdz 2100. gadam), aktivitātēm zemes dzīļu jomā, politikas plānotājiem un īstenojamiem un iespēja definēt un ieviest mērķētus politikas pasākumus valsts klimata politikas īstenošanai saskaņā ar globālajiem un Eiropas Savienības mērķiem.
B	Atbalsts pašvaldību attīstības plānošanā vides aspektu jomā LVĢMC izstrādātās plūdu riska un plūdu draudu kartes, apkopotā informācija par zemes dzīļu resursiem, novērojumu datiem, īstenojot vides monitoringa programmas (Gaiss un klimats, Ūdens un Zeme), un cita LVĢMC pārvaldībā esošā informācija ļauj pašvaldībām efektīvāk veikt teritorijas plānošanu un definēt pašvaldības attīstību, apzinoties teritorijas, kurās pastāv lielāki vides riski. Tādējādi pašvaldības var efektīvāk definēt, kuras teritorijas nav piemērotas dzīvošanai vai aktīvai komercdarbībai, vai arī veikt atbilstošus pasākumus to attīstībai (piemēram, meliorācija, dambju izbūve u.c.).
C	Atbalsts valsts un pašvaldību civilās aizsardzības plānošanā un īstenošanā LVĢMC rīcībā esošā hidroloģiskā (pali, plūdi, vējuzplūdi, meteoroloģiskā (lietusgāzes, vētras), klimatoloģiskā (stiprs sals, karstums, sausums), seismoloģiskā informācija, kā arī pieredze radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanā ļauj valsts un pašvaldību institūcijām izstrādāt efektīvus civilās aizsardzības plānus un pasākumus savlaicīgai katastrofu novēršanai.
D	Atbalsts privātajam sektoram vides risku identificēšanā, novērtēšanā un vadīšanā LVĢMC sniegtie pakalpojumi vides, tai skaitā zemes dzīļu un meteoroloģijas un hidroloģijas jomā, informācija un dati par ilgtermiņa klimata pārmaiņām Latvijā, kā arī plašais laboratorijas pakalpojumu piedāvājums ļauj privātā sektora uzņēmumiem savlaicīgi identificēt vides riskus, kas saistīti ar to darbību (piemēram, neizvietojot ražotnes plūdu riska vai piesārņotās vai potenciāli piesārņotās teritorijās vai veicot savlaicīgas darbības šo teritoriju uzlabošanai, lai padarītu tās piemērotas darbībai). Tādējādi privātajam sektoram ir iespēja mazināt riskus, kas saistīti ar tā aktīvu vērtības būtisku samazināšanos.
E	Atbalsts finanšu sektoram klientu vides risku identificēšanā un novērtēšanā LVĢMC apkopotā informācija un dati par vides parādībām, meteoroloģiskajām prognozēm un ilgtermiņa klimata pārmaiņām Latvijā ļauj finanšu sektora institūcijām efektīvi novērtēt savu klientu (piemēram, ražojošu uzņēmumu, nekustamā īpašuma uzņēmumu, lauksaimniecības uzņēmumu u.c.) iespējamus vides riskus, kas var mazināt attiecīgā kredītņēmēja vai investīciju objekta vērtību vidējā vai ilgtermiņā. Tādējādi finanšu sektoram ir iespēja pieņemt pamatotus lēmumus par finansējuma piešķiršanu vai tā cenu, kā arī sniegt klientam atgriezenisko saisti par tam piemītošajiem riskiem.
F	Darbinieku noturēšana un attīstība Lai LVĢMC varētu efektīvi veikt savus pienākumus un nodrošināt valsts institūcijām un klientiem uzticamu un precīzu informāciju, ir būtiski, lai kapitālsabiedrība spētu noturēt kvalificētus darbiniekus un sekmēt to izaugsmi, motivāciju un labbūtību darba vidē.
G	Talantu piesaiste LVĢMC darbība kļūst arvien plašāka un kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai ir būtiski piesaistīt darbiniekus ar augstu kvalifikāciju vides zinātnes jomās, datu analīzē un digitalizācijā. Tādējādi ir būtiski veidot atbilstošu, talantu piesaistei labvēlīgu vidi.
H	Pakalpojumu pieejamība, kvalitāte un datu uzticamība

	Lai valsts institūcijas un klienti varētu efektīvi izmantot LVĢMC sagatavoto informāciju lēmumu pieņemšanā, ir būtiski, lai kapitālsabiedrības sniegtā informācija būtu (a) tehniski pieejama klientam nepieciešamajā laikā, (b) kvalitatīva un saprotama, un (c) uzticama.
I	Iesaiste vides pētījumu jomas un jauno speciālistu attīstībā LVĢMC sadarbojas ar augstskolām un citām mācību iestādēm, piedāvājot prakses vietas, kā arī sagatavojot speciālistus vides (hidrometeoroloģijas un klimata, hidroloģijas, atmosfēras gaisa un virszemes ūdeņu kvalitātes izvērtēšanas, ķīmisko vielu un maisījumu pārvaldības jomā) un zemes zinātņu (ģeoloģijas, hidroģeoloģijas) jomā.
J	Ieguldījums sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanā Pateicoties LVĢMC apkopotajai, analizētajai un sniegtajai informācijai, valstij, pašvaldībām un komercuzņēmumiem, kā arī ikvienam sabiedrības loceklim ir iespēja pieņemt pamatotus un izsvērtus lēmumus, kas ļauj prognozēt ar laikapstākļiem saistītos ietekmes faktorus, mazināt piesārņojumu vidē, emisijas un citus vidi kaitīgos faktorus, tādējādi kopumā sekmējot sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanos ilgtermiņā. LVĢMC tiek veidots un attīstīts kā vides datu kompetences centrs, kas sniedz nepieciešamo informāciju dzīves kvalitātes uzlabošanas iespēju identificēšanai un atbilstošu lēmumu pieņemšanai.
K	Finanšu stabilitāte LVĢMC ir valsts kapitālsabiedrība, un tai ir būtiski nodrošināt, ka tās finanšu situācija ir stabila un tā patstāvīgi spēj efektīvi sadalīt resursus, novērtēt un pārvaldīt finanšu riskus
L	Pakalpojumu attīstība Lai sekmētu finanšu stabilitāti un kapitālsabiedrības darbību ilgtermiņā, kā arī pēc iespējas efektīvi izmantotu kapitālsabiedrības rīcībā esošos datus un padarītu tos pieejamus iespējami plašākam lietotāju lokam, LVĢMC ir būtiski identificēt jaunas iespējas pakalpojumu sniegšanā, klientu vēlmēs attiecībā uz pakalpojumu un informācijas pieejamību, uzticamību, kvalitāti un atbilstību to vajadzībām.
M	Efektīva, atklāta un ētiska kapitālsabiedrības pārvaldība Ņemot vērā, ka LVĢMC ir valsts kapitālsabiedrība un veic tai skaitā valsts deleģētus uzdevumus, tai ir būtiski nodrošināt augstu korporatīvās pārvaldības līmeni, tai skaitā darbības un pārvaldības procesu efektivitātes veicināšanu un uzlabošanu, izpratni par korporatīvo pārvaldību un atbilstību, ētisku rīcību visās kapitālsabiedrības realizētajās darbībās, risku pārvaldību, pārmaiņu un ieinteresēto pušu vadību.

Abas ieinteresēto pušu grupas potenciālās ilgspējas jomas ir novērtējušas skalā no 7 līdz 10, kas liecina par to, ka visas sākotnēji identificētās ilgspējas jomas ir LVĢMC darbībai aktuālas un korekti izvēlētas.

Ārējo un iekšējo ieinteresēto pušu vērtējums par LVĢMC būtiskajām ilgspējas jomām ir samērā līdzīgs, taču ir atsevišķas jomas, kuras iekšējās ieinteresētās puses vērtējušas augstāk nekā ārējās:

- Atbalsts valsts klimata un vides politikas plānošanā un īstenošanā (A);
- Atbalsts pašvaldību attīstības plānošanā vides aspektu jomā (B);
- Atbalsts privātajam sektoram vides risku identificēšanā, novērtēšanā un vadīšanā (D);
- Iesaiste vides pētījumu jomas un jauno speciālistu attīstībā (I);
- Finanšu stabilitāte (K);
- Komercpakalpojumu attīstība (L).

Savukārt abas ieinteresētās pušu grupas viszemāko nozīmi piešķirušas atbalstam, ko LVĢMC sniedz vai varētu sniegt specifiski finanšu sektoram to klientu vides risku identificēšanā un novērtēšanā (E). Nozīmīgi, ka klientu risku vērtēšana, tai skaitā no vides ietekmes skatpunkta, kļūst arvien būtiskāka finanšu sektora darbībā, tādēļ šīs jomas relatīvi zema vērtējuma varētu būt nevis indikācija, ka LVĢMC uz šo jomu nevajadzētu fokusēties, bet gan drīzāk aktīvāk veidot savu pozīciju un piedāvājumu finanšu sektoram un attīstīt sadarbību ar šī sektora pārstāvjiem.

Turpmākajās pārskata sadaļās ir atspoguļots LVĢMC sniegums un redzējums katrā no iepriekšminētajām ilgspējas jomām, izņemot pārvaldību (M), kas jau aplūkota 23.-30. lpp. sadaļā par LVĢMC pārvaldību un Paziņojumā par korporatīvo pārvaldību.

D un E jomas tālākajās sadaļās apvienotas, jo līdzīga rakstura LVĢMC sniegtais atbalsts nepieciešams gan finanšu, gan nefinanšu darbības nozaru privātā sektora klientiem.

Ietekme uz vidi

LVĢMC būtiskākie darbības virzieni ir saistīti ar vides datu apkopošanu, uzkrāšanu, analīzi, publiskošanu un ar tiem saistītu komercpakalpojumu nodrošināšanu. Raugoties plašāk, pateicoties LVĢMC darbībai un precīzu, ticamu un ērti lietojamu datu pieejamībai, publiskā un privātā sektora datu lietotāji var pieņemt izsvērtākus lēmumus par savu rīcību īstermiņā (laikapstākļu ietekme), ilgtermiņā (klimata pārmaiņu ietekme), civilās aizsardzības stiprināšanā (laikapstākļu ietekme uz civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanu, īpaši ekstrēmu laikapstākļu gadījumā) u.c.

Tādējādi var uzskatīt, ka, pateicoties LVĢMC efektīvai darbībai, publiskais un privātais sektors var pieņemt atbilstošākus un labākus lēmumus.

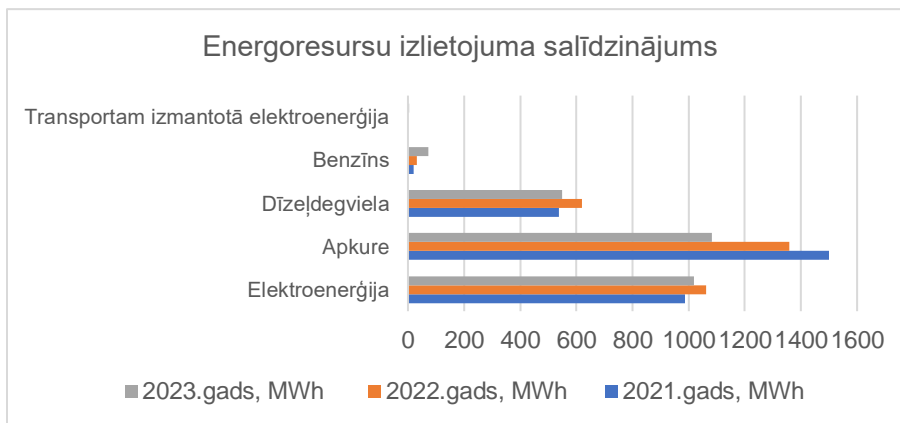
Vienlaikus LVĢMC pašu ietekme uz vidi izpaužas divos virzienos:

- **Piesārņojuma mazināšana.** Atbildīga bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana, nenodarot papildu kaitējumu videi. Lai arī LVĢMC paši nerada šādus atkritumus, komersantiem un fiziskām personām tie jānodod apsaimniekošanai un rezultātā tie nonāk LVĢMC poligonā "Zebrene". Piemēram, 2023. gadā tika pieņemts ievērojams apjoms azbesta šifera atkritumu, kas radās vētras laikā Zemgales reģionā, vējam izpostot agrākos laikos būvētu ēku jumtus, kurus izmantots šis bīstamais materiāls. LVĢMC nodrošina šādu atkritumu atbilstošu apglabāšanu, nenodarot kaitējumu videi plašākā teritorijā;
- **Energoapatēriņš.** Lai nodrošinātu LVĢMC sekmīgu darbību, kapitālsabiedrība patērē elektroenerģiju (tostarp novērojumu staciju darbības nodrošināšanai), siltumenerģiju savā pārvaldībā esošo ēku apkurei ziemas sezonā un siltā ūdens nodrošināšanai, kā arī degvielu transporta parka vajadzībām.

Energoresursu veids	2021.gads, MWh	2022.gads, MWh	2023.gads, MWh
Elektroenerģija	987.14	1063.07	1018.59
Apkure	1500.62	1357.94	1081.73
Dīzeļdegviela	538.51	619.41	549.28
Benzīns	20.04	30.56	73.04
Transportam izmantotā elektroenerģija	0	0	3.45

LVĢMC kopējais degvielas patēriņš, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājies par 4.3%.

Elektroenerģijas patēriņš samazinājies par 4.2%, savukārt siltumenerģijas – par 20.3%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

LVĢMC nav noslēgti līgumi par atjaunīgo energoresursu iepirkumiem, tādējādi nav iespējams nodalīt atjaunīgo resursu daļu kopējā patēriņā.

LVĢMC nav veicis kapitālsabiedrības siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju aprēķinu.

Atbalsts valsts klimata un vides politikas plānošanā un īstenošanā

Lai attīstītu un uzlabotu sabiedrībai pieejamās informācijas klāstu un kvalitāti, pilnveidotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un datu uzticamību un sekmētu to izmantošanu valstij, pašvaldībām un sabiedrībai kopumā būtisku lēmumu pieņemšanā, LVĢMC aktīvi piedalās ārējo normatīvo aktu izstrādē. Pateicoties LVĢMC veiktajai vides datu analīzei (tostarp ūdens, augsnes, gaisa piesārņojuma u.c. jomu analīzei), veiktajām hidrometeoroloģiskajām prognozēm īstermiņā un ilgtermiņā (līdz pat 2100. gadam) un aktivitātēm zemes dzīļu jomā, politikas plānotājiem un īstenotājiem ir iespēja definēt un ieviest mērķētus politikas pasākumus valsts klimata politikas īstenošanai saskaņā ar globālajiem un Eiropas Savienības mērķiem.

2023.gadā LVĢMC sniedzis priekšlikumus šādu ārējo normatīvo aktu izstrādei:

- Klimata likums;
- Gaisa aizsardzības likums;
- Grozījumi likumā "Par zemes dzīlēm";
- Grozījumi Valsts civilās aizsardzības plānā;
- Ministru kabineta 2023. gada 26. septembra noteikumi Nr. 547 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība";
- Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 675 "Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas, prognožu sistēmas un sistēmas ziņošanai par pielāgošanos klimata pārmaiņām izveidošanas un uzturēšanas kārtība";
- Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumos Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība";
- Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 28. augusta noteikumos Nr. 578 "Noteikumi par ģeoloģiskās informācijas sistēmu";
- Grozījumi Ģenētiski modificēto organismu aprites likumā;
- Ministru kabineta noteikumi "Noteikumi par Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas izveidi un uzturēšanu un apgrūtināto teritoriju un nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu klasifikatoru";
- Ministru kabineta 2023. gada 24. oktobra noteikumi "Ceturkšņa pārskata sagatavošanas kārtība";
- Ministru kabineta 2023. gada 14. novembra noteikumi Nr. 645 "Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2024.-2026. gadam";
- Ministru kabineta 2023. gada 19. decembra noteikumi Nr. 754 "Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības noteikumi";
- Citi tiesību akti, kuri netieši skar LVĢMC darbību un kuru izstrādē LVĢMC sniedzis priekšlikumus.

Kopumā valsts pārvaldes institūcijas, tostarp dažādu sektoru ministrijas, ir viens no augošajiem LVĢMC tiešo klientu segmentiem, jo vides informācija valsts pārvaldei palīdz pieņemt detalizētākus, faktos un datos balstītus lēmumus. Vienlaikus LVĢMC skatījumā kapitālsabiedrības apkopoto un analizēto datu izmantošana valsts politikas plānošanā varētu būt vēl plašāka, un pie tā kopīgi ar ministrijām un citām pārvaldes institūcijām tiek strādāts. Piemēram, attiecībā uz klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumiem, jo klimata pārmaiņu ietekme uz dažādām nozarēm ir neizbēgama.

2023. gadā LVĢMC ir veicis klimata pārmaiņu prognožu pārrēķinu (tiek veikts reizi piecos gados saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) prasībām), iekļaujot tajos arī jaunus indikatorus – piemēram, krasta erozijas prognozes. Šie rādītāji ir izmantojami tālākai politikas plānošanai un nepieciešamo pasākumu noteikšanai valsts politikas līmenī. Tos var izmantot, piemēram, būvnormatīvu

grozījumu izstrādē, lauksaimniecības nozares regulatīvo prasību izstrādē, enerģētikas nozares attīstības plānošanā, publiskās infrastruktūras attīstības plānošanā u.c.

Papildus tam par būtisku LVĢMC ikdienas sadarbības partneri uzskatāms Valsts vides dienests (VVD), ar kuru kapitālsabiedrība sadarbojas gan nozaru jautājumos, piemēram, radiācijas drošības, ūdens apsaimniekošanas, atkritumu apsaimniekošanas, SEG emisiju mērījumu u.c. jomās, gan zemes dziļū informācijas sagatavošanā, piemēram, zemes dziļū izmantošanas licenču izsniegšanai.

Atbalsts valsts un pašvaldību attīstības plānošanā un civilās aizsardzības plānošanā un īstenošanā

LVĢMC apkopotie vides dati ir nozīmīgs atbalsta instruments valsts un pašvaldību attīstības plānošanā, īpaši teritoriālās plānošanas un īstenojamo vides aizsardzības pasākumu jomā.

Kapitālsabiedrības izstrādātās plūdu riska un plūdu draudu kartes, apkopotā informācija par zemes dziļū resursiem un novērojumu datiem, īstenojot vides monitoringa programmas (Gaisa un klimats, Ūdens un Zeme) un cita LVĢMC pārvaldībā esošā informācija ļauj efektīvāk veikt teritorijas plānošanu un definēt attīstības virzienus, apzinoties teritorijas, kurās pastāv lielāki riski. Tādējādi pašvaldības var efektīvāk definēt, kuras teritorijas nav piemērotas dzīvošanai vai aktīvai komercdarbībai, vai arī veikt atbilstošus pasākumus to attīstībai (piemēram, meliorācija, dambju izbūve u.c.).

Ar Latvijas pašvaldībām un plānošanas reģioniem LVĢMC līdzdarbojas šādos virzienos:

- **Klimata pārmaiņas un ilgtspējīga attīstība**, tostarp atbalsts klimata pārmaiņu pielāgošanās aktivitāšu stratēģiju izstrādē un īstenošanā, kā arī ilgtspējīgas attīstības iniciatīvu veicināšanā un teritoriālās attīstības plānu izstrādē;
- **Krīzes vadības plānošana un sagatavošanās ārkārtējām situācijām**, piemēram, dabas katastrofām vai civilās aizsardzības notikumiem;
- **Informācijas un datu apmaiņa**, tostarp aktuālā meteoroloģiskā informācija un dati par dabas stihiju izraisītiem zaudējumiem, kas var būt noderīgi dažādu projektu un plānošanas procesu kontekstā;
- **Kopēju projektu un iniciatīvu īstenošana** saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un citiem jautājumiem, kas ir svarīgi gan pašvaldību, gan LVĢMC prioritāšu kontekstā;
- **Sabiedrības iesaiste un informēšana**, kas uzlabo sabiedrības informētību un iesaisti klimata pārmaiņu un ekstrēmu laikapstākļu situāciju risināšanā, tādējādi netieši veicinot sabiedrības labklājību un atbildīgu rīcību.

Tāpat LVĢMC apkopotā un analizētā hidroloģiskā (pali, plūdi, vējuzplūdi, sausums), meteoroloģiskā (nokrišņu intensitāte, gaisa temperatūra, vēja stiprums u.c. meteoroloģisko parametru izmaiņas gan tuvākajām stundām, gan dienām un pat sezonām), klimatoloģiskā (piemēram, sala un karstuma viļņi, to atkārtotā biežuma izmaiņas, izmaiņas pagātnē un prognozētās tendences nākotnē, kā arī citu parametru analīze), kā arī seismoloģiskā informācija un pieredze radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanā ļauj valsts un pašvaldību institūcijām izstrādāt efektīvus civilās aizsardzības plānus un pasākumus savlaicīgai katastrofu novēršanai.

Civilās aizsardzības un sabiedrības drošības kontekstā vieni no nozīmīgākajiem LVĢMC sadarbības partneriem ir Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), Latvijas Nacionālie bruņotie spēki (NBS) un VAS "Latvijas Gaisa satiksme".

Sadarbība ar VUGD un citiem dienestiem ļauj uzlabot kopējo efektivitāti un reaģēšanas spēju situācijās, kuras saistītas ar laikapstākļu ietekmi un dabas katastrofām. Īpaši nozīmīgi tas ir ārkārtējos gadījumos, piemēram, plūdu, vētru, mežu ugunsgrēku un citos apstākļos. Sadarbība tiek nodrošināta Civilās aizsardzības plāna un LVĢMC-VUGD sadarbības līguma ietvarā, un tā ietver:

- **Informācijas apmaiņu:** LVĢMC nodrošina VUGD un citus dienestus, kuri iesaistīti ārkārtas situāciju vadībā, ar aktuālu un precīzu meteoroloģisko informāciju par gaidāmajiem laika apstākļiem un potenciāliem dabas draudiem, tiek organizēti regulāri brīfingi par hidrometeoroloģisko situāciju, kā arī pēc nepieciešamības LVĢMC iesaistās nacionāla vai starptautiska līmeņa civilās aizsardzības mācībās. Tas palīdz VUGD sagatavoties un reaģēt uz ārkārtējiem notikumiem, piemēram, plūdiem vai vētrām, lai pēc iespējas samazinātu to ietekmi;
- **Izpētes un attīstības projekts:** Sadarbība ietver arī kopējus pētniecības un attīstības projektus, kuros tiek izmantoti gan meteoroloģiskie, gan ugunsdzēsības un glābšanas dati un tehnoloģijas, lai uzlabotu krīzes reaģēšanas procesu efektivitāti un sagatavotību nākotnes ārkārtējiem notikumiem;
- **Saskaņotu sabiedrības informēšanu:** Dienesti strādā kopā, lai sniegtu sabiedrībai skaidru, saprotamu un saskaņotu informāciju par draudiem un riskiem, kas saistīti ar ārkārtējiem laika apstākļiem un dabas katastrofām, kā arī par to, kā rīkoties šādās situācijās.

Savukārt sadarbība ar NBS palīdz veicināt drošību un sagatavotību ārkārtējiem notikumiem, īpaši saistībā ar dabas katastrofām un ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nuklīdo (KBRN) risku situācijām. LVĢMC sagatavotās informācijas pieejamība sekmē NBS reaģētspēju šādās situācijās un veicina sabiedrības drošību. Sadarbībā ar NBS tiek nodrošināta gan nepārtraukta informācijas apmaiņa par faktiskajiem un gaidāmajiem hidrometeoroloģiskajiem apstākļiem un potenciāliem dabas draudiem, gan tiek organizētas kopīgas apmācības un izglītības programmas, kas uzlabo NBS speciālistu zināšanas un kompetences ar vides apstākļiem saistītās jomās.

2023. gadā LVĢMC ir ieviesis un 2024. gadā turpina paplašināt uz ietekmi vērstu brīdinājumu sistēmu, kas tostarp ļauj plānot civilās aizsardzības pasākumus īstermiņā.

Tāpat, ņemot vērā aktuālos notikumus Latvijā (paaugstināts plūdu risks Jēkabpils apkārtnē 2023. gada ziemā), īpaši aktualizējies jautājums par plūdu risku prognozēšanu un atbilstošu rīcības algoritmu izstrādi visos iesaistītajos līmeņos. Saskaņā ar LVĢMC izveidoto Plūdu riska informācijas sistēmu un tajā iekļautajām prognozēm par būtiskākajām plūdu riskam pakļautajām teritorijām Latvijā uzskatāms Daugavas baseins posmā no Jēkabpils līdz Daugavpilij, Lielupes baseins, Rīgas un Pierīgas teritorijas, kā arī teritorijas Lubāna ezera, Liepājas ezera un Engures ezera apkārtnē. Sagaidāms, ka turpmākajos gados šajās teritorijās pastiprināsies gan plūdu iespējamība un sezonālitate, gan ūdens līmeņa izmaiņu amplitūda, tādējādi plūdu riska pārvaldības pasākumi ir ļoti nozīmīgi. LVĢMC 2024. gadā ir uzsācis darbu pie projekta **ICEREG**, kura ietvaros paredzēts izstrādāt ledus plūdu riska pārvaldības pasākumus specifiskās teritorijās. Tostarp projekta ietvaros pirmo reizi tiks modelēts ledus sastrēgumu radītais plūdu risks kādā no Latvijas teritorijām un izstrādāts ledus sastrēgumu veidošanās konceptuālais modelis, kā arī detalizēti plūdu riska aprēķini pilotteritorijām Jēkabpils, Bauskas un Jelgavas novados, secīgi papildinot agrīnās brīdināšanas sistēmu ar plūdu riska brīdinājumiem.

Atbalsts privātajam sektoram vides risku identificēšanā, novērtēšanā un vadīšanā

Privātā sektora uzņēmumiem – tostarp gan finanšu nozares, gan dažādu nefinanšu nozaru uzņēmumiem – to darbības plānošanā un attīstībā ir nozīmīgi apzināties, kā to var ietekmēt gan īslaicīgas laikapstākļu svārstības, gan ilglaicīgas klimatiskās izmaiņas. LVĢMC apkopotā un sniegtā informācija var palīdzēt **savlaicīgi identificēt ar laikapstākļiem saistītos riskus un pielāgošanās risinājumus īstermiņā un ilgtermiņā.**

Lai spētu sniegt dažādām nozarēm nozīmīgu informāciju, LVĢMC ik minūti saņem un tālāk apstrādā informāciju par vairāk nekā 100 hidrometeoroloģiskajiem parametriem. Uz to bāzes tiek izstrādātas šādas prognozes:

- 8 reizes diennaktī – prognoze nākamajām 54 stundām;

- 4 reizes diennaktī – prognoze nākamajām 10 diennaktīm;
- 2 reizes nedēļā – prognoze nākamajām 6 nedēļām;
- 1 reizi mēnesī – prognoze nākamajiem 13 mēnešiem;
- 1 reizi 5 gados – klimata pārmaiņu scenāriji līdz 21. gadsimta beigām (taču arī starplaikā šie scenāriji tiek papildināti ar uz tautsaimniecības jomām vēršiem rādītājiem).

LVĢMC ir ap 50 pastāvīgo klientu, kuriem tiek sniegta pielāgota informācija atkarībā no nozares specifikas un vajadzībām. Tostarp lietotāju vidū ir enerģētikas uzņēmumi (strauji pieaugošs un ļoti aktīvs klientu segments ar specifiskām datu vajadzībām, jo īpaši atjaunīgo resursu izmantošana elektroenerģijas ražošanā ir vislielākajā mērā atkarīga no laikapstākļiem), tāpat datus izmanto plašsaziņas līdzekļi, transporta un loģistikas uzņēmumi, lauksaimniecībā strādājošie u.c. Pēdējos gados sāk pieaugt arī finanšu sektora (gan apdrošināšanas uzņēmumu, gan komercbanku pieprasījums), jo šai nozarei kļūst arvien svarīgāk novērtēt savu klientu klimata riskus.

2023. gadā daļa laikapstākļu prognožu un brīdinājumu datu ir padarīti pieejami atvērto datu veidā (skatīt <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/hidrometeorologiskie-noverojumi>), bet līdz 2026. gadam pakāpeniski paredzēts papildināt Latvijas Atvērto datu portālā pieejamās datu kopas. Izmantojot API risinājumus, šos datus līdz ar to varēs tiešā veidā izmantot un arī savos pakalpojumos integrēt arvien plašāks ieinteresēto pušu loks, kura skaitam un specifikai LVĢMC nevar drošticami izsekot.

Lai padarītu novērojumus un prognozes iespējami precīzākas, LVĢMC arvien vairāk izmanto ne tikai lokālos novērojumus, bet arī satelītnavigācijas datus. Piemēram, īpaši noderīgi šie dati ir applūdušo teritoriju skenēšanā un attiecīgu nākotnes prognožu izstrādē.

Attiecībā uz klimata riskiem LVĢMC arvien lielāku uzmanību savu klientu lokā vērš uz to, ka būtiski ir ne tikai domāt par savu emisiju samazināšanu, bet arvien vairāk – par to, kā uzņēmumi un nozares jau šodien sāks meklēt pielāgošanās risinājumus neizbēgamajām klimata pārmaiņām.

Līdzās hidrometeoroloģiskajiem un klimatiskajiem datiem LVĢMC klientiem sniedz arī laboratorijas pakalpojumus. Laboratorijā iespējams veikt ūdens, augsnes, dūņu un sedimentu analīzes, gaisa un izmešu mērījumus, kā arī biogāzes substrāta analīzes. Tāpat iespējams testēt bīstamos atkritumus un citus vides paraugus, saņemt individuālās dozimetrijas pakalpojumus, veikt radioaktivitātes testēšanu, saņemt mērlīdzekļu kalibrēšanas un testēšanas pakalpojumus u.c.

2023. gadā LVĢMC laboratorija ir veikusi 169 366 analīzes kopumā 4 811 pasūtījumos.

Ietekme uz sabiedrību

LVĢMC ietekme uz sabiedrību var tikt aplūkota no diviem skatpunktiem – esošo un potenciālo darbinieku perspektīvas, kā arī plašākas sabiedrības perspektīvas. LVĢMC ir ļoti specifiska darbības joma, tādēļ atbilstoši kvalificētu darbinieku piesaiste un noturēšana ilgtermiņā ir kritiski svarīga kvalitatīvu vides datu ieguvei un apstrādei. Savukārt, runājot par plašāku sabiedrību, nozīmīga ir LVĢMC iesaiste vides pētījumu nozares attīstībā un, jo īpaši, sabiedrības dzīves kvalitātes sekmēšanā, nodrošinot ērti pieejamus un lietojamus datus, kas palīdz pieņemt informētus lēmumus, mainīt paradumus un mazināt cilvēku radīto negatīvo ietekmi uz vidi.

DARBINIEKI

LVĢMC 2023. gadā strādāja 250 darbinieki, tostarp:

- 148 sievietes un 102 vīrieši
- 235 darbinieki ar beztermiņa darba līgumu un 15 darbinieki ar darba līgumu uz noteiktu laiku
- 218 pilnas slodzes darbinieki un 32 nepilna laika darbinieki
- Pievienojušies 43 jauni darbinieki (28 sievietes un 15 vīrieši);
- Personāla mainības rādītājs – 17.5%.

Sociālā aizsardzība

LVĢMC 2023. gadā ir apstiprināta pārskatīta atalgojuma politika, kas paredz, ka pamatalga darbiniekiem tiek noteikta attiecīgā amata darba algas diapazona ietvaros atbilstoši darbinieka kvalifikācijai, amata pienākumu sarežģītībai, atbildības pakāpei, individuālajai darba izpildei un kompetencēm. Atbilstoši situācijai LVĢMC izmaksā tiesību aktos noteiktās piemaksas par cita darbinieka aizvietošanu, virsstundu darbu, darbu svētku dienā u.c.

2023. gadā vidējais atalgojums LVĢMC, neskaitot valdes atalgojumu, ir 1471 EUR.

LVĢMC nav noslēgts koplīgums ar arodbiedrību, taču papildus ārējos tiesību aktos noteiktajam LVĢMC darbiniekiem nodrošina:

- Papildatvaļinājumu par darba stāžu (atkarībā no nostrādāto gadu skaita);
- Veselības apdrošināšanu (pieejama visiem darbiniekiem pēc pārbaudes laika beigām);
- Optisko redzes korekcijas līdzekļu iegādes izdevumu atlīdzināšanu (ja to paredz ārsta slēdziens obligātās veselības pārbaudes kartē);
- Pabalstu tuvinieka nāves gadījumā;
- Pabalstu darbinieka radniekam darbinieka nāves gadījumā.

Izmantojot tiesību aktos paredzētās iespējas, 2023. gadā 14 LVĢMC darbinieki (13 sievietes un 1 vīrietis) devušies bērna kopšanas atvaļinājumā.

Darbinieku attīstība un talantu piesaiste

Ņemot vērā, ka vides datu kompetences centra pakalpojumu sniegšana prasa arvien plašākas kompetences un datu analītikas prasmes, LVĢMC ir ļoti būtiski ieguldīt gan esošo darbinieku attīstībā, gan jaunu talantu piesaistē.

Lai sekmētu darbinieku izaugsmi, 2023. gadā LVĢMC ir nodrošinājis apmācības 142 darbiniekiem jeb 57% no visa darbinieku kopskaita. Apmācības notikušas dažādās ar kapitālsabiedrības pamatdarbību saistītās jomās (tostarp darbiniekiem bijusi iespēja piedalīties starptautiskās apmācībās, ko nodrošina organizācijas, kurās LVĢMC darbojas Eiropas un globālā mērogā), kā arī bijušas pieejamas apmācības dokumentu pārvaldības, dažādu programmu lietošanas, grāmatvedības, darba aizsardzības un citās jomās. Darbinieki izglītojušies arī pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī apguvuši prasmes darbam augstumā, elektrodrošībā, kā arī specifiskas prasmes bīstamo kravu pārvadāšanā. Kopējais mācību stundu skaits gadā līdz šim nav ticis uzskaitīts.

Lai sekmētu jauno profesionāļu piesaisti, LVĢMC sadarbojas ar vairākām Latvijas augstskolām, tehnikumiem.

Prakses iespējas 2023. gadā izmantojuši 11 jaunieši. Pieci jaunieši pēc prakses beigām uzsāka pastāvīgu darbu LVĢMC, bet vēl četri bijušie praktikanti pievienojās LVĢMC kolektīvam nedaudz vēlāk.

Savukārt inovatīvu ideju un arī inovatīvi domājošu nākotnes kolēģu meklējumos LVĢMC 2023. gadā iesaistījās Latvijas Universitātes Inovāciju centra studentu programmā "Ilgtspēja=Iespējas". Programmā tika iesniegti aktuālas vides problēmsituācijas, kurām studentu komandas tika aicinātas izstrādāt risinājumus. LVĢMC iesniedza priekšlikumu izstrādāt risinājumus notekūdeņu attīrīšanai no mikropiesārņotājiem.

KLIENTI

Pakalpojumu pieejamība, kvalitāte un datu uzticamība

LVĢMC sniegto pakalpojumu izmantošanā un to tālākā ietekmē kritiski svarīga ir informācijas pieejamība, kvalitāte un uzticamība. Lai nodrošinātu kvalitatīvu, uz uzlabojumiem vērstu un stabilu klientu servisu, LVĢMC ir izstrādāts un 2019. gada 14. februārī ar valdes lēmumu apstiprināts Klientu apkalpošanas standarts, kura ieviešanu pārrauga Klientu apkalpošanas daļas vadītājs. Standarts nosaka pamatprincipus LVĢMC darbinieku saskarsmē ar ārējiem un iekšējiem klientiem un sadarbības partneriem, orientāciju uz ilgtermiņa attiecībām ar klientiem un iedziļināšanos klientu vajadzībās.

LVĢMC klientu vidū ir valsts un pašvaldības iestādes, kā arī uzņēmumi, kuri pārstāv aizsardzības, satiksmes, enerģētikas, rūpniecības, veselības aprūpes, izglītības un zinātnes, finanšu, būvniecības, vides aizsardzības un reģionālās attīstības, atkritumu apsaimniekošanas, lauksaimniecības u.c. nozares.

Nodrošinot vienotu pieeju un ērtu pakalpojumu saņemšanu, ir izveidota Klientu apkalpošanas daļa, kura realizē vienas pieturas aģentūras principu klientu apkalpošanas jomā.

Lai identificētu iespējamo uzlabojumu potenciālu, LVĢMC veic ikgadēju klientu apmierinātības aptauju. 2023. gadā vidējā klientu apmierinātība bijusi 90,8% - klienti īpaši pozitīvi vērtējuši uzticamo un kvalitatīvo servisu un plašo pakalpojumu klāstu.

Klientiem ir iespēja iesniegt sūdzības par saņemtajiem pakalpojumiem, ja konstatētas nepilnības. 2023. gadā saņemtas 44 sūdzības, kas ir par 52,7% mazāk nekā gadu iepriekš. Lielākoties sūdzības saistītas ar tehniska rakstura problēmām – piemēram, piekļuvi LVĢMC datu bāzēm. Klientu sūdzības tiek izskatītas saskaņā ar iekšējo normatīvo aktu "Procedūra par sūdzību, priekšlikumu un iesniegumu izskatīšanas kārtību", savukārt sūdzības, kuru pamatā ir traucējumi informācijas sistēmās, ar noteiktu regularitāti tiek izskatītas Informācijas sistēmu izmaiņu vadības padomes sanāksmēs.

Īpaša vērība tiek pievērsta sūdzībām par nekvalitatīvi saņemtu pakalpojumu – šādos gadījumos tiek veikts izvērtējums par neatbilstību rašanās iemesliem un iespējām tos novērst vai pilnveidot pakalpojuma sniegšanas procesu. 2023. gadā šādas sūdzības rezultātā pilnveidota pakalpojuma sniegšana transporta nozares uzņēmumam – tostarp precizēts brīdinājumu informācijas saturs, izveidota brīdinājumu teritoriālās izplatības vizualizācija un sagatavots skaidrojums personalizētā profilā LVĢMC tīmekļa vietnē.

Lai nodrošinātu, ka LVĢMC pakalpojumu kvalitāte tiek saglabāta nemainīgi augsta neatkarīgi no iesaistītajiem piegādātājiem (piemēram, iekārtu, tehnoloģiju, informācijas tehnoloģiju risinājumu piegādātājiem u.c.), 2023. gadā tika ieviesti Ārējo piegādātāju snieguma novērtēšanas noteikumi. Saskaņā ar tiem 2023. gadā izvērtēta piegādātāju darbība un visi piegādātāji saņēmuši vērtējumus “Drošs” vai “Uzticams”.

SABIEDRĪBA

Ieguldījums sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanā

Attiecībā uz sabiedrību un tās dzīves kvalitāti par nozīmīgāko LVĢMC darbības virzienu uzskatāmas tieši īstermiņa un vidēja termiņa laikapstākļu un hidroloģisko apstākļu prognozes.

2023. gadā LVĢMC ar Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu pilnveidoja brīdinājumu sistēmu. Tagad tā ir uz ietekmi vērstu brīdinājumu sistēma, kas ietver ne tikai laikapstākļu prognozes par, piemēram, pastiprinātu karstuma, vēja, nokrišņu u.c. iespējamību, bet arī to interpretāciju un ietekmes veidus. Brīdinājumi tiek veidoti pēc “luksofora” principa, ietekmes smagumu apzīmējot ar krāsām (piemēram, “oranžais brīdinājums” apzīmē jau samērā augstu ietekmi uz sabiedrību un tautsaimniecību). Turklāt prognožu interpretācijā tiek ņemti vērā dažādi papildu faktori, tai skaitā arī nedēļas dienas, pat specifiski dienas laiki. Piemēram, tam, vai pirmais snieg uzsnigs pirmdienā vai sestdienā, var būt ietekme uz to, kādu brīdinājuma līmeni LVĢMC tam piešķirs, jo pirmdienā tas radīs apgrūtinājumu autovadītājiem nokļūt savlaicīgi darbā, bet sestdienā drīzāk ļaus jautri pavadīt laiku ar ģimeni, ceļot pirmo sniegavīru. Tāpat tiek ņemti vērā pasākumi vai citas sabiedriskas aktivitātes un laikapstākļu ietekme uz tām. Piemēram, ja ilgstošs lietus gaidāms nedēļas nogalē, kad nenotiek vērienīgi brīvdabas masu pasākumi, brīdinājumam nebūs tik augsta pakāpe kā gadījumā, ja tas gaidāms nedēļas nogalē, kad notiek kāds no lielajiem mūzikas festivāliem, Dziesmu un deju svētku pasākumiem vai citiem plaši apmeklētiem notikumiem brīvā dabā.

Turpinot lietotājiem ērtu pakalpojumu attīstību, ir uzsākts darbs arī pie mobilo tālrunu aplikācijas izstrādes, kurā primāri būs pieejami iepriekšminētie brīdinājumi, laika prognozes un būtiskākie novērojumi.

Visbeidzot, sadarbība ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem palīdz sekmēt valsts drošību, tostarp 2023. gadā LVĢMC izstrādāja jaunus kompleksus risinājumus aeronavigācijas atbalstam Baltijas Gaisa telpas drošības uzraudzības ietvarā.

Ekonomiskā ietekme

LVĢMC primārā loma ir attīstīt vides datu kompetences centru un nodrošināt tā pakalpojumu pieejamību, kā arī veikt valsts deleģētās funkcijas. Tomēr vienlaikus būtiska ir arī kapitālsabiedrības finanšu stabilitāte, ieguldījums pakalpojumu un klientu attiecību attīstībā, kā arī efektīva, atklāta un ētiska pārvaldība. LVĢMC no ekonomiskā viedokļa ir drīzāk pastarpināta, nevis tieša ietekme uz valsts tautsaimniecību, jo iepriekšminētie vides un sociālie aspekti kapitālsabiedrības darbībā tās pakalpojumu lietotājiem tālāk ļauj pieņemt izsvērtus un pārdomātus lēmumus.

Finanšu stabilitāte

Lai nodrošinātu spēju sekmīgi nodrošināt gan valsts deleģēto funkciju veikšanu, gan sniegt privātajam sektoram nepieciešamos komercpakalpojumus, būtiska ir kapitālsabiedrības finanšu stabilitāte. LVĢMC kā publiskas personas kapitālsabiedrības mērķis nav ģenerēt iespējami lielāku peļņu, bet gan nodrošināt paredzamu darbību, pēc iespējas sedzot izdevumus un attīstot komercpakalpojumu segmentu, kas ļauj gūt papildu ieņēmumus.

2023. gadā LVĢMC strādājis ar 9,5 milj. EUR apgrozījumu, ko veido:

- 4,6 milj. EUR valsts budžeta dotācija deleģēto funkciju nodrošināšanai. Vienlaikus jānorāda, ka kopējais no valsts budžeta saņemtais piešķirums 2023. gadā ir 10,2 milj. EUR, taču daļa no tā ir valsts budžeta līdzfinansējums Kohēzijas fonda un citiem Eiropas Savienības finansētajiem projektiem, kas netiek iekļauts kapitālsabiedrības apgrozījumā;
- 3,7 milj. EUR ieņēmumi no komercpakalpojumiem;
- 0,2 milj. EUR Eiropas Savienības un citu starptautisko projektu ieviešanas finansējums;
- 1,0 milj. EUR – pārējie ieņēmumi (galvenokārt uz pārskata periodu attiecināmie īstenoto ES fondu finansēto un citu projektu ieņēmumi).

Komercpakalpojumu jomā pieci vislielākos ieņēmumus radošie pakalpojumi ir:

- 1,18 milj. EUR – Radioaktīvo un bīstamo atkritumu savākšana, iepakojšana, transportēšana un apglabāšana, tostarp atkritumu pārvadājumu valsts uzskaites sistēmas (APUS) nodrošināšanas pakalpojumi lietotājiem, kā arī ievērojama daudzuma azbesta šīfera atkritumu apglabāšana Zebrenes bīstamo atkritumu poligonā pēc 2023.gada 7.augustā Zemgales reģionā piedzīvotās vētras un krusas (šīfera jumtu daļas un atlūzas);
- 1,04 milj. EUR - Operatīvā hidrometeoroloģiskā informācija, meteoroloģiskās un hidroloģiskās prognozes;
- 0,42 milj. EUR - Ūdens, ūdens bioloģiskās, mikrobioloģiskās, augsnes, sedimentu, dūņu, augu, atkritumu un citu paraugu analīzes, gaisa un izmešu analīzes;
- 0,14 milj. EUR – Individuālā dozimetrija (dozimetrisko mērījumu veikšana, nodrošinot klientiem arī termostimulētās luminiscences dozimetru izsniegšanu, nomaiņu);
- 0,14 milj. EUR - Pakalpojumi ķīmisko vielu pārvaldības jomā.

2023. gads noslēgts ar 0,095 milj. EUR zaudējumiem, taču tas ir būtiski mazāk nekā 2022. gadā, tādējādi kapitālsabiedrībai ir izdevies uzlabot finanšu situāciju.

Kopējie izdevumi darbinieku atalgojumam 2023. gadā ir 5,7 milj. EUR, un, ņemot vērā, ka LVĢMC eksperti veic augsti intelektuālu darbu un specifisku datu analīzi, šie izdevumi veido lielāko daļu kapitālsabiedrības izmaksu. Savukārt valsts budžetā veiktās iemaksas 2023. gadā veido 2,8 milj. EUR, kur likumsakarīgi

lielāko daļu veido valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (vairāk nekā 1 milj. EUR), kam seko iedzīvotāju ienākuma nodoklis un citi nodokļi.

Pakalpojumu attīstība

2023. gadā LVĢMC ir sniedzis komercpakalpojumus saskaņā ar 2517 noslēgtajiem līgumiem, tostarp sniedzis pakalpojumus ne tikai Latvijā, bet arī veicis pakalpojumu eksportu uz 19 Eiropas valstīm.

Kopumā 2023. gadā sniegti šādi pakalpojumi:

1880	Sagatavotas un izsniegtas izziņas
7191	Sagatavoti, izsniegti testēšanas pārskati, kalibrēšanas sertifikāti, testēšanas sertifikāti
7800	Klientiem sniegtas konsultācijas par LVĢMC pakalpojumiem un to saņemšanas iespējām

Informācija par pieejamajiem pakalpojumiem tiek publiskota gan LVĢMC tīmekļa vietnē, gan arī ir pieejama portālā Latvija.lv. LVĢMC konsultē klientus gan klātienē (Rīgā un Salaspilī), gan telefoniski un e-pastu, kā arī nodrošina iespēju, izmantojot diennakts informatīvo tālruni 90006611, saņemt operatīvo hidroloģisko un meteoroloģisko informāciju. Aktuālā informācija arvien plašākā apjomā ir pieejama LVĢMC tīmekļa vietnē, kā arī tiek sniegta sociālo mediju portālos Facebook, Instagram un X (agrāk – Twitter), tādējādi nodrošinot maksimāli operatīvu būtiskas ar laikapstākļiem un vidi saistītas informācijas pieejamību sabiedrībai tai ērtā laikā un vietā.

Tāpat LVĢMC pakāpeniski uzlabo publiskās datu bāzes, kurās pieejami zemes dzīļu, bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un citi dati, un šo datu bāzu pieejamību lietotājiem. Lai nodrošinātu datu izmantošanu dažādām vajadzībām, pakāpeniski tiek nodrošināta arvien plašāku vides datu kopu ievietošana atvērto datu portālā, kur tos tālāk var iegūt un izmantot dažādi lietotāji atbilstoši savām vajadzībām.

Lai sekmētu komercpakalpojumu ieņēmumu pieaugumu, LVĢMC arī piedalījies dažādu ārējo institūciju un citu kapitālsabiedrību, kā arī komersantu organizētos iepirkumos jomās, kurās LVĢMC ir atbilstoša kompetence. 2023. gadā kopumā kapitālsabiedrība piedalījies 111 iepirkumos, noslēdzot līgumus par pakalpojumu sniegšanu 30,6% no tiem.

Veiktas vairākas izmaiņas LVĢMC maksas pakalpojumu cenrādī (tostarp atsevišķu nepieprasīto pakalpojumu izslēgšana, jaunu pakalpojumu iekļaušana, atsevišķu Laboratorijas pakalpojumu nosaukumu izmaiņas atbilstoši testēšanas specifikai), kā arī turpināts attīstīt biocīdu atļauju izsniegšanas pakalpojumu virzienu.

Lai pārliecinātos par sniegto pakalpojumu atbilstību klientu vajadzībām, kā arī pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, LVĢMC regulāri veic klientu apmierinātības aptaujas un analizē to rezultātus. 2023. gadā organizētas četras aptaujas dažādām klientu grupām – tostarp par laboratorijas pakalpojumiem, vides paraugu testēšanu, gaisa kvalitātes informācijas sniegšanu u.c. Vidēji 90,8% aptaujas respondentu norādījuši, ka ir apmierināti ar LVĢMC sniegtajiem pakalpojumiem un to kvalitāti. Tas ir samērā būtisks uzlabojums, salīdzinot ar 2022. gadu, kad vidēji 83% klientu bija apmierināti ar pieejamajiem un saņemtajiem pakalpojumiem. Lai vēl vairāk uzlabotu pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, pērn noteikti konkrēti atbildīgie par katru pakalpojumu, bet 2024. gadā plānots izstrādāt procesu kvalitātes izpildes kritērijus.

Arī, raugoties no saņemto sūdzību skatpunkta, kopš 2022. gada situācija ir būtiski uzlabojusies, jo 2023. gadā saņemtas 44 klientu sūdzības, kas ir aptuveni divas reizes mazāk nekā iepriekšējā gadā. Lielākā daļa no tām saistītas ar tehniska rakstura sarežģījumiem (piemēram, piekļuvi datu bāzēm), un tikai neliels sūdzību skaits saistīts ar pasūtījumu izpildes termiņu kavējumiem un saņemtā pakalpojuma kvalitāti (ap 2% katrā grupā). Visas saņemtās sūdzības tiek izskatītas saskaņā ar LVĢMC izstrādāto iekšējo procedūru "Procedūra par sūdzību, priekšlikumu un iesniegumu izskatīšanas kārtību", bet ar informācijas sistēmu darbību saistītās sūdzības – Informācijas sistēmu izmaiņu vadības padomes sanāksmēs.

Pakalpojumu pilnveidē LVĢMC arī ņem vērā klientu vēlmes un vajadzības, kā arī iespēju robežās testē jaunus risinājumus sadarbībā ar klientiem – lai radītu iespējami efektīvāko un piemērotāko risinājumu.

Par būtisku darbības virzienu, kas sekmē klientu pieredzes attīstību, uzskatāma **informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un to izmantošanas attīstība** LVĢMC.

2023. gada 3. maijā apstiprināta LVĢMC informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) darbības stratēģiju 2023. – 2025. gadam. Stratēģijā noteiktas 13 aktivitātes, kas attiecas uz IKT jomas pārvaldību vai uzņēmuma līmeņa koplietošanas sistēmu attīstību kopumā, kā arī 14 aktivitātes, kas attiecas uz konkrētām LVĢMC informācijas sistēmām, kas atbalsta pamatdarbības procesus. Stratēģijas aktivitātes nodrošina IKT attīstību trijos virzienos:

1. Droša esošo un jauno informācijas sistēmu lietošana un attīstīšana, ņemot vērā apstrādātās informācijas apjoma pieaugumu gan esošo pakalpojumu nodrošināšanai, gan saistībā ar jaunu pakalpojumu piedāvāšanu sabiedrībai un klientiem;
2. Skaidra, funkcionāli nodalīta un efektīva IKT pārvaldība: pamatdarbības struktūrvienības atbild par biznesa procesu metodisko vadību, kvalitātes prasību definēšanu un ikdienas darbu ar informāciju, savukārt pieeju informācijai un informācijas sistēmu darbību nodrošina IKT personāls, kura kompetence, darba metodes, drošības jautājumi un tehnoloģijas tiek pārvaldītas vienoti;
3. Vienotās vides informācijas sistēmas un saistīto biznesa informācijas sistēmu nomaiņa, jaunu un modernu kopdarbības un sadarbības platformu ieviešana (Microsoft/Office 365 u.c.).

Saistīti ar IKT darbības stratēģijas ieviešanu LVĢMC sākusī valsts nozīmes datu centra izmantošanu, tādējādi nodrošinot atbilstību publiskās pārvaldes informāciju sistēmas konceptuālajai arhitektūrai un iespēju elastīgi piesaistīt nepieciešamos skaitļošanas resursus konkrētā brīža tehniskajām vajadzībām..

2023. gada nogalē LVĢMC ieviesti Microsoft 365 risinājumi, nodrošinot vienādu programmatūras versiju lietošanu visā uzņēmumā un tādējādi samazinot administrēšanas resursus un uzlabojot darba efektivitāti un informācijas koplietošanas iespējas.

LVĢMC kā vides datu kompetences centrs 2023. gadā ir turpinājusi, kā arī uzsākusi jaunas aktivitātes, lai nodrošinātu iespēju sabiedrībai, profesionālajiem lietotājiem un citām ieinteresētajām pusēm pieeju jaunākajiem un aktuālākajiem vides datiem.

Turpināts attīstīt vides datu un sistēmu portāls (LVĢMC portāls), tostarp uzlabota piekļūstamība (vizuālās saskarnes kontrasts, elementu izmērs u.c. uzstādījumi), ieviesta jauna Atmosfēras gaisa kvalitātes sadaļa, kā arī Vides datu arhīvs. Vides datu un sistēmu portāls lietotājiem bijis pieejams vairāk nekā 99.8% no laika, kā arī nodrošināta 100% portāla darbība visos gadījumos, kad LVĢMC ir izplatījis brīdinājumus par bīstamiem vai ļoti bīstamiem meteoroloģiskajiem apstākļiem.

LVĢMC ir turpinājis atvērto datu publicēšanu, lai sabiedrībai un citām ieinteresētajām pusēm nodrošinātu aktuālu hidrometeoroloģisko prognožu, brīdinājumu u.c. informācijas pieejamību. Dati tiek publicēti data.gov.lv vienotajā platformā, vienlaikus norādot atsauces uz LVĢMC portālu. 2023. gadā nodrošināta jau iepriekšējos periodos atvērto datu kopu nepārtraukta publicēšana un papildināšana, kā arī atvērtas jaunas datu kopas, piemēram, telpiskās meteoroloģiskās prognozes un siltumnīcefekta gāzu avoti, kas ir sabiedrībai un profesionāliem lietotājiem datu analīzei un lēmumu pieņemšanai būtiska informācija. Darbs pie atvērto datu, tostarp augstvērtīgu datu kopu publicēšanas dažādu LVĢMC darbības jomu griezumā tiek turpināts arī 2024. gadā.

Saistībā ar LVĢMC dalību dažādos projektos 2023. gadā ir pabeigts LVĢMC veiktais darbs Datu izplatīšanas un pārvaldības platformas projektā, kas paredzēja Valsts ģeoloģijas fonda (VĢF) informācijas digitalizācijas platformas izveidošanu, nodrošinot VĢF materiālu elektroniskā kataloga pieejamību un citus risinājumus strukturizētai VĢF materiālu glabāšanai un jaunu materiālu pievienošanai. Turklāt elektroniskais katalogs ir saistīts ar LVĢMC Zemes dziļu informācijas sistēmas VĢF materiālu reģistru, nodrošinot efektīvu informācijas apmaiņu un pārneši.

Sekmējot darbinieku iesaisti un kompetences pieaugumu IKT ieviešanā un izmantošanā, 2023. gadā LVĢMC speciālisti piedalījušies pieredzes apmaiņas semināros EUMETSAT un ECMWF attiecībā uz mākslīgā intelekta, mašīnmācīšanās algoritmu izmantošanu un reālā laika datu analīzi, un LVĢMC uzsācis izmantot kopīgo EUMETSAT un ECMWF mākoņdatošanas platformu (European Weather Cloud), kas sniedz tiešu pieeju EUMETSAT un ECMWF sagatavotajiem datiem, veicot to pirmapstrādi tehnoloģiskā platformā bez datu pārsūtīšanas, tādējādi uzlabojot datu apstrādes ātrumu un precizitāti.

Savukārt, uzlabojot inovāciju kultūru uzņēmumā, 2023. gadā LVĢMC izskatīti un atbalstīti kopā 19 LVĢMC darbinieku ierosinājumi, kas saistīti ar jaunām informācijas sistēmām vai izmaiņām esošajās gan attiecībā uz to funkcionalitāti, gan tehnisko nodrošinājumu.

GRI indikatoru rādītājs pārskata vispārējā sadaļā¹

GRI indikators	Indikatora nosaukums	Pārskata lpp., kur publiskota indikatorā norādītā informācija	Komentāri
2-1	Pamatinformācija par organizāciju – juridiskais nosaukums, īpašumtiesību forma, galvenā biroja atrašanās vieta un citas darbības vietas	6.	
2-2	Juridiskās vienības, kas ietvertas ilgtspējas pārskatā	n/a	LVĢMC nav meitas sabiedrību vai citu uzņēmumu, ar ko tas būtu vienā koncernā vai grupā, līdz ar to pārskats attiecas tikai uz LVĢMC
2-3	Ziņošanas periods, biežums un kontaktinformācija	3.	
2-4	Informācijas pārklasifikācija, precizējumi	n/a	2023. gads ir pirmais gads, kad tiek veidots LVĢMC ilgtspējas pārskats, līdz ar to pārskatā nav tādas informācijas, kas būtu precizējama attiecībā pret iepriekšējo gadu
2-5	Ārējais apliecinājums	3.	
2-6	Darbība, vērtības ķēde un citas biznesa attiecības	6.-8., 12.	
2-7	Darbinieki	7., 47.-48.	
2-8	Strādājošie, kuri nav uzņēmuma darbinieki	n/a	
2-9	Pārvaldības struktūra un sastāvs	24.-25.	
2-10	Augstākās institūcijas locekļu nominēšana un apstiprināšana	24.	
2-11	Augstākās institūcijas vadītājs	24.	
2-12	Augstākās institūcijas loma organizācijas ietekmes vadībā	24.	
2-13	Atbildības deleģēšana par ietekmes vadības jautājumiem	25., 29.	
2-14	Augstākās institūcijas loma ilgtspējas ziņošanā	3.	
2-15	Interesešu konflikti	33.	
2-16	Nozīmīgu bažu komunikācija	49.	
2-17	Augstākās institūcijas kolektīvās zināšanas	24.	
2-18	Augstākās institūcijas snieguma novērtējums	11., 31.	
2-19	Atalgojuma politikas	33.	
2-20	Atalgojuma noteikšanas process	33.	

¹ GRI universālo standartu indikatori galvenokārt izmantoti pārskata vispārīgajā sadaļā Par LVĢMC. Atsevišķi indikatori iekļauti arī pārskata tematiskajās sadaļās

2-21	Kopējais atalgojuma rādītājs	47.	Netiek aprēķināta atalgojuma plaisa, bet noteikts vidējais atalgojums uz vienu darbinieku, neskaitot valdi.
2-22	Ilgspējīgas attīstības stratēģijas paziņojums	4.-5.	Organizācijas vadības uzruna
2-23	Politiku apņemšanās	26., 29.-30.	
2-24	Politiku apņemšanos īstenošana	29.-30.	
2-25	Procesi negatīvās ietekmes novēršanai	35.-36..	
2-26	Konsultāciju un sūdzību mehānismi	45.	
2-27	Atbilstība likumiem un regulējumam	25.	
2-28	Dalība asociācijās	13.-15.	
2-29	Pieeja ieinteresēto pušu iesaistei	38.-41.	
2-30	Koplīgumi	47.	
3-1	Būtisko ilgtspējas jomu noteikšanas process	37.-41.	
3-2	Būtisko ilgtspējas jomu saraksts	39.-40.	
3-3	Būtisko jomu vadības pieeja	42., 47., 51.	

Tematisko indikatoru rādītājs²

LVĢMC specifiskais indikators	Indikatora nosaukums	Pārskata lpp., kur publicēta indikatorā norādītā informācija
IETEKME UZ VIDĪ: Atbalsts valsts klimata un vides politikas plānošanā un īstenošanā		
GRI 302-1	Enerģijas patēriņš organizācijā	42.-43.
LVĢMC-V1	Tiesību akti, kuru vai kuru grozījumu izstrādē LVĢMC piedalījies	43.
LVĢMC-V2	Darbības, kas veiktas pārskata gadā, lai uzlabotu iesaisti un LVĢMC pienesumu klimata un vides politikas veidošanā	43.-44.
IETEKME UZ VIDĪ: Atbalsts valsts un pašvaldību attīstības plānošanā un civilās aizsardzības plānošanā un īstenošanā		
LVĢMC-V3	Sadarbības veidi/virzieni ar pašvaldībām	44.
LVĢMC-V4	Sadarbības veidi/virzieni ar civilās un militārās aizsardzības institūcijām	44.-45.
IETEKME UZ VIDĪ: Atbalsts privātajam sektoram vides risku identificēšanā, novērtēšanā un vadīšanā		
LVĢMC-V5	Prognožu pieejamība	45.-46.
LVĢMC-V6	Pakalpojumu veidi	46.
LVĢMC-V7	Klientu segmenti	46.
IETEKME UZ SABIEDRĪBU: Darbinieki		
GRI 401-1	No jauna pieņemtie darbinieki un darbinieku mainība	47.
GRI 401-2	Darbiniekiem pieejamie labumi	47.
GRI 401-3	Darbinieki, kuri izmantojuši iespēju doties bērna kopšanas atvaļinājumā	47.

² Indikatori veidoti, katrai no ilgtspējas jomām piešķirot attiecīgu burtu kodu – V (vide), S (sociālais aspekts), P (pārvaldība) – un atbilstoši numurējot. Atsevišķos gadījumos, kur izmantoti GRI standartu indikatori, norādīts attiecīgais GRI indikators

LVĢMC-S1	Darbinieku sastāvs	47.
LVĢMC-S2	LVĢMC nozīmīgākās profesijas un kompetences	48.
GRI 404-2	Darbinieku prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas atbalsta programmas	48.
LVĢMC-S3	Prakses vietu nodrošināšana	48.
IETEKME UZ SABIEDRĪBU: Klienti		
LVĢMC-S4	Klientu apmierinātības rādītāji	49., 52.
LVĢMC-S5	Sūdzības un rīcība to saņemšanas gadījumā	49.
IETEKME UZ SABIEDRĪBU: Sabiedrība		
LVĢMC-S6	Sabiedrības labbūtību uzlabojošu risinājumu ieviešana	49.-50.
EKONOMISKĀ IETEKME: Finanšu stabilitāte		
GRI 201-1	Saņemtā un sadalītā ekonomiskā vērtība	51.-52.
GRI 201-4	No valsts saņemtais finansējums	51.
EKONOMISKĀ IETEKME: Pakalpojumu attīstība		
GRI 203-1	Ieguldījumi infrastruktūrā un nodrošinātie pakalpojumi	52.-54.
LVĢMC-E2	Ārējo klientu / līgumu skaits	52.